

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; nočice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Nad 500 ljubljanskih volilcev črtanih

Klerikalna kandidatna lista za občinske volitve

Na reklamacije tajništva SLS je sodišče črtalo iz volilnih imenikov nad 500 volilcev. — Mnogi med njimi stanujejo stalno v Ljubljani. — Krščanski socialci imajo na kandidatni listi SLS samo enega zastopnika.

Pri ljubljanskem deželnem sodišču so glede poprave volilnih imenikov za občinske volitve opravili rekordno delo. V približno desetih dneh so rešili 862 vlog, ki jih je podal tainik SLS g. Gabrovšek glede izbira oz. vpisa volilcev. Gosp. Gabrovšek je zahteval na podlagi policijskih potrdil izbris okoli 500 volilcev.

Objavna deska mestnega magistrata kaže danes prav čudno sliko. Vsa je prepleljena s sklepi deželnega sodišča, da se ta in ta volilec črta iz volilnega imenika. Črtati se ima 506 volilcev; od teh je 341 že definitivno črtanih, za 165 volilcev pa so nabiti dotični sklepi, ker se niso mogli naslovilcem dostaviti. Če ni površni pregled pokaže, da so črtani tudi mnogi volilci, ki stalno in nepretrgoma bivajo v Ljubljani. Vsak volilec najbolje stori, da sam pregleda seznam črtanih volilcev in se prepriča, če ni mogoče tudi on med njimi ter se nato takoj pritoži proti črtanju!

Volilni imeniki so sedaj zopet na magistratu razgrnjeni. Desetdnevni rok za vlaganje kandidatnih list pri velikem županu (soba št. 34) prične v ponedeljek in konča 31. avgusta.

»Slovenec« je danes objavil, da je bila na snočnem klerikalnem sestanku v katoliški tiskarni soglasno odobrena

klerikalna lista za občinske volitve. Kolikor smo informirani, stvar ni šla tako gladko in lista še ni popolnoma izgotovljena. Poslovni klerikalci so morali napeti vse sile, da so udušili vedno naraščajoči upor krščanskih socialcev. Nosilec klerikalne liste je dr. Anton Gosar. Kot drugi kandidat fungira upokojeni šolski ravnatelj g. Ivan Jeglič, katerega so hoteli prvotno odzganiti, a so ga potem iz strahu pred krščanskimi socialci vzeli na listo. Drugače pa so kandidati večinoma člani tako zvanega mestnega odbora SLS. Na listi so med drugim g. industrijalec Anton Rojina, stavbenik Ivan Ogrin, prof. Evgen Jarc, urar Krvina, Jože Pirc, tesarski mojster Pust, železničar Debevec, Ivan Orehek itd. Med kandidati niso več nekateri prejšnji občinski odborniki, med njimi tudi rač. nadsvet. Albin Zajc. Na listo niso hoteli sprejeti g. dr. Arneja in finančnega blaginika Strnada, ki so ju kandidirali uradniki. Krščanskosocialnim delavcem so prvotno obljubovali pet mest, toda dali so jim samo eno. Na listi se dalje nahajajo še trgovec Kovačič, mesar Žan, izvošček Moser in mesar Ocvirk, ki je šele v zadnjem času prestopil k SLS in so mu klerikalci preskrbeli stoinico na najlepšem prostoru v Šolskem drevoredu.

Politični voditelji skrivajo svoje karte

Vukičević, Marinković, Davidović. — Nasprotujoče si in name-ma nejasne izjave. — Vsi politiki na volilni agitaciji. — Glavna bitka se prične tik pred volitvami.

— Beograd, 20. avgusta. Včerajšnji dan je potekel v Beogradu brez vsakih dogodkov. Ker je večina politikov odsotnih iz Beograda, tudi za danes in jutri ni pričakovati nobenih senzacij. Vsa pozornost političnih krogov je usmerjena na volilno borbo, zlasti pa na boj med g. Vukičevićem in Davidovićem. Napetost od dne bolj narašča in danes nikdo več ne dvomi, da je takoj po volitvah razkol v vladni koaliciji neizbežen. Dasi je g. Davidović najavil, da bo odgovoril na napade g. Vukičevića še le na manifestacijskem shodu demokratske stranke v Beogradu, ki je napovedan za 6. septembra, je vendar tudi na svojem včerajšnjem zborovanju v Venčanih pri Lazarju ostro zavrnil ministrskega predsednika in naglasil, da je g. Vukičević, neglede na to, da je DZ v vladi in da se ima g. Vukičević baš nje zahvaljati za svoj položaj, največji nasprotnik demokratov in da septemberske volitve niso običajno merjenje moči med poedimi strankami, marveč boj za in proti demokraciji.

Davidovičev govor je vzbudil v političnih krogih tem večjo senzacijo, ker je še prav posebej naglasil, da je Demokratska zajednica popolnoma solidarna in da so ostale brezposle vse intrige vladnih radikalov, da bi zanesli razdor v demokratske vrste in povzročili sličen proces razkroja, kakor so ga v radikalni stranki. Tem izjavam se pripisuje zlasti velika važnost v očigled delstvu, da se iz vladnih krogov, zlasti pa iz okolice ministrskega predsednika širijo vesti o razkolu med Davidovićem in dr. Marinkovićem in skušajo slikati položaj tako, kot da se je dr. Marinković s svojo skupino popolnoma priključil vladnim radikalom, dočim se g. Davidovič brezizgledno bori pri njim.

Vseeno pa je vzbudila veliko pozornost včerajšnja izjava dr. Marinkoviča, ki je novinarjem na vprašanje, ali bo imela ta borba med Vukičevićem in Davidovićem kake posledice v vladi, izjavil, da ne bo nikakih sprememb. Skoraj istočasno pa je ministrski predsednik g. Vukičević v razgovoru z novinarji na Bledu povdarjal, da je po volilnih popolna perturbacija v medstrankarskičevič - Koroščevega zavezništva.

V političnih krogih so te izjave izzvale utis, da nobena skupina noče že sedaj odkrito pokazati svojih kart in da čakajo vse stranke na zadnje dni pred volitvami, ko bo volilna borba dosegla vrhunec. Vedno bolj pa se utrjuje prepričanje, da pomenijo septemberske volitve boj med demokracijo in reakcijo, ki se zbira pod okriljem Vukičević - Koroščevega zavezništva.

Z napetostjo se pričakuje jutrišnji shod gg. Davidoviča, dr. Marinkoviča, Marka

Trifkovića in agitacijska turneja g. Vukičevića, ki odpotuje nočjo v Zagreb in Karlovac. — Beograd, 20. avgusta. Glede na trditve nekaterih beogradskih listov, da je spor med gg. Davidovićem in Vukičevićem pred vsem osebnega značaja, je izdalo danes glavno tajništvo Demokratske stranke objavo, v kateri izjavlja, da g. Davidovič te trditve kategorično demantira in naglašava, da g. Davidovič ne gre za osebo g. Vukičevića, ki mu je popolnoma indiferentna, marveč da se bori proti njegovi politiki nasilja, ki se izvaja pod njegovim režimom in njegovo odgovornostjo.

Izvršni odbor demokratske stranke je imel danes sejo, na kateri je izključil iz stranke vse demokratske disidente, nosilce disidentskih list in njihove kandidate. Med drugimi je bil izključen tudi bivši tajnik demokratske stranke Marko Temović.

Ministrski predsednik se je danes dopoldne vrnil v Beograd. Odšel je takoj v ministrsko predsedstvo, kjer je sprejel celo vrsto obiskov raznih radikalnih politikov. Popoldne ob 15. odpotuje v Karlovac, kjer bo imel jutri volilni shod. Poštni minister Kočić je imel z njim dopoldne daljšo konferenco. Popoldne odpotuje na Bled. Zunanji minister dr. Marinković odpotuje zvečer v Veliki Bečkerek, kjer se vrši jutri shod demokratske stranke. Tudi vsi ostali ministri in politiki, v kolikor so še v Beogradu, odpotujejo danes na agitacijo v svoja volilna okrožja, tako da jutri v Beogradu samem ni pričakovati nikakih dogodkov.

ITALIJANSKI STRAHOVI

— Dunaj, 20. avgusta. Današnja »Reichspost« poroča iz Rima, da se fašistovski tisk v zadnjem času mnogo bavi z akcijo jugoslovenskega kralja za zblizanje balkanskih držav. Fašisti vidijo v tem proti Italiji naperjeno ost in naglašajo, da nobena balkanska država, ki ji je prijateljstvo v Italijo drago, ne bo šla v nobeno tako kombinacijo in da radi tega ta akcija ne bo rodila nikakih uspehov.

NOVA OFICIRSKA ZAROTA V GRČIJI

— Atene, 20. avgusta. Grške oblasti so prišle na sled obsežni oficirski zaroti, ki je hotela izvršiti prevrat in zopet vzpostaviti bivšega grškega diktatorja Pangalosa. Zarota je bila pravočasno odkrita in nameravana revolucija preprečena. V zvezi s to afero je bilo aretiranih več oficirjev v Atnah in bližnjih garnizijah ter mnogo prijateljev Pangalosa.

— Atene, 20. avgusta. Časopisi javljajo, da je policija aretirala dva oficirja in 80 podoficirjev atenske garnizije, ker so pripravljali upor v prid Pangalosa.

Sacco in Vanzetti zopet v „celici grešnikov“

Justifikacija bo izvršena v nedeljo ponoči

Vrhovno sodišče je odklonilo zNove obsežne varnostne odredbe. — Sacco je pri pogledu nahtevo po reviziji procesa. — Električni stol znorel. — Zopetne demonstracije po vsem svetu.

— Newyork, 20. avgusta. Ker je vrhovno sodišče države Massachusetts odbilo prošnjo za obnovo procesa na smrt obsojenih anarhistov Saccu in Vanzettija in ker ni upanja, da se bo zagovorikom posrečilo najti še kak izhod, bo smrtna obsodba po dosedanjih dispozicijah po vsej priliki izvršena v noči od nedelje na ponedeljek, kmalu po polnoči.

— Boston, 20. avgusta. Sacco in Vanzetti sta v soboto odklonili prošnjo za obnovo procesa sprejela povsem mirno. Sacco je izjavil branitelju, ko ga je po razglasu odločbe vrhovnega sodišča posetil v celici, da je bil na to pripravljen in da bo samo še pisal pismo svojem sinu. Tudi Vanzetti je izjavil: »To sem vedel in nisem nikdar drugje pričakoval. Čemu kličete na pomoč milijone ljudi in delate tak alarm?« Končno je zahteval, naj mu dovolijo, da potom ro-pojasni vsemu svetu svojo nedolžnost.

Včeraj popoldne sta bila oba obsojenca iz dosedanjih celic prepeljana zopet nazaj v celico »grešnikov«, kjer takako obsojenci na izvršitev smrtnih obsodb. S skrajno brezobzirnostjo so ju vodili pri tem skozi sobo, kjer je nameščen električni stol, ki je bil sicer zakrit s platnom, a je pogled nanj vedno vplival na oba obsojenca. Branitelj, ki je potem posetil Vanzettija, je dobil utis, da se mu je omražil um. Varnostne odredbe so zopet zelo poostrene. Poslopje jetnišnice je zasledo vojaštvo in močni oddelki policije. Oblasti so podvezle tudi obse-korake za osebno varnost članov vrhovnega sodišča, ki je odklonilo prošnjo za obnovo procesa.

Danes je dospela semkaj sestra Vanzettija. Pri prihodu v Newyork so jo pričakovali velike množice, ki so ji prirejale viharne ovacije. Iz Newyorka se je takoj od-peljala v Boston, kamor je dospela danes zjutraj. Najprej hoče posejiti svojega brata, nato pa namerava prositi za sprejem pri guvernerju, da oia še enkrat prosi za pomilostitev obeh obsojencev.

Branitelji so danes vložili prošnjo za od-goditev justifikacije, da bi jim bila na ta način dana prilika, da zberejo potrebni ma-terijal za priziv odnosno prošnjo na vrhovno zvezno sodišče Zedijenih držav, ki edino še sedaj lahko prepreči izvršitev justičnega umora.

Med ameriškim prebivalstvom vlada ve-likansko razburjenje. Po vseh večjih mestih

se vrše velika protestna zborovanja in ma-nifestacije. V Chicagu, Newyorku in Bostonu je prišlo do krvavih spopadov s policijo in vojaštvom. Oblasti se boje napadov na javna poslopja in so odredile obsežne varnostne mere. Po ulicah patrolirajo vojaštvo. V Bos-tonu je vsako zbiranje na ulicah in javnih prostorih prepovedano. Dohodi k jetniškimu poslopju so strogo zastraženi, v jetniš-nico pa je dovoljen vstop le uradnim oseb-am.

— Pariz, 20. avgusta. V Nancyju se je vršilo včeraj veliko protestno zborovanje delavstva proti izvršitvi smrtni kazni nad Vanzettijem in Saccom, vendar pa ni prišlo do kršitve miru. Občinski svet v Toursu je poslal ameriškemu poslaniku brzojavo-no prošnjo za pomilostitev obeh obsojencev.

— Berlin, 20. avgusta. Pod okriljem or-ganizacije »Rečca pomoč« je bilo sinoči sklicano protestno zborovanje radi odklo-nitve obnove procesa proti Saccu in Van-zettiju. Na zborovanju so prevladovali komunistični elementi. Sprejeta je bila resolu-cija, ki obsoja početje ameriške justice in poziva delavstvo vsega sveta, naj v zad-njem trenutku napne vse sile, da reši dve nedolžni žrtvi. Po zborovanju, ki je po-teklo brez incidentov, se je formirala po mestu povorka. Prišlo je do spopadov med demonstranti in policijo, pri čemur je bilo na obeh straneh več oseb ranjenih. Policija je končno množice razpršila, manjše de-monstracije pa so se nadaljevale zlasti v predmestjih vsa noč.

— Boston, 20. avgusta. Usoda obeh ob-sojencev je sedaj odvisna le še od vrhov-nega ameriškega zveznega sodišča. Če bodo branitelji dosegli odgoditev justifikacije in na ta način dobili priliko, da apelirajo na vrhovno zvezno sodišče, je še upati na pre-okret v tem procesu, sicer pa je usoda Saccu in Vanzettija definitivno zapečatena, ker so izčrpana že vsa pravna sredstva.

— Newyork, 20. avgusta. Delavske sindi-kalne organizacije so sinoči sklenile, da proglašajo v ponedeljek generalno stavko, ki bo trajala zaenkrat samo 15 ur. Stavka prične v ponedeljek zjutraj ob 8. Med tem bodo vse delavske organizacije napela svoje sile, da podpro zahtevo po odgoditvi justifikacije.

Klerikalna skrb za Ljubljano

«Slovenec» ne more povedati, kako se bo porabila ležarina, prvotno določena za zgradbo carinarnice. — Mestna občina še ni prejela odgovora na ponudbo za regulacijo Masarykove ceste v lastni režiji. — Ali je dr. Korošec kaj interveniral?

»Slovenec« pojasnjuje v svoji današnji številki svojim ljudem v posebnem članku na podlagi podatkov, ki si jih je poiskal v »strokovno informiranih krogih«, kakor sam pravi, — kaj je prav za prav kaldrmski fond. Pozno, zelo pozno se je spomnil na te strokovno informirane kroge, ker bi drugače pač ne bilo mogoče, da bivši občinski svet pod klerikalnim vodstvom ni izposloval nobenih prispevkov iz kaldrmskega fonda za zgradbo in regulacijo ljubljanskih cest in da je edino bivši gerentski svet znal to storiti.

»Slovenec« skuša seveda prikriti dejstvo, da bo občina ljubljanska oškodovana, ker se sme kaldrmski fond po novi do-ločbi finančnega zakona uporabljati tudi za druge namene in ne samo za ceste. Kakor znano, bi se ljubljanska carinarica imela graditi iz dohodkov ležarinskega fonda, kar je tudi že objavil razpis vladnega komisarja na magistratu meseca decembra lanskega leta. Po krivdi novega finančnega zakona se bo gradila sedaj iz kaldrmskega fonda. »Slovenec« trdi, da mestna občina ljubljanska z gradnjo carinarice na stroške kaldrmskega fonda ne bo v ničemer oškodovana, ker more v zmislu kaldrmskega zakona najeti posojilo iz splošnega kaldrmskega fonda ki se bo amortiziralo iz letnih dohodkov carinarice. Ali pa je sigurno, da bo občina dobila to posojilo seveda »Slovenec« ne more povedati. Resnica je, da more občina računati samo s tistimi prispevki kaldrmskega fonda, ki se stekajo v ljubljanski carinarici in če se ti prispevki uporabijo za kal drugera, je pa zanje prikrajšana in jih ne more nadomestiti nobeno negotovo posojilo.

Zagovor izpremembe kaldrmskega zakona, da bi ljubljana od kaldrmskega fonda kljub temu, če bi se zgradila carinarica iz njegovih dohodkov, ne imela nobenih koristi, kakor hitro bi bile tlakovane vse ulice, ki vodijo neposredno do carinarice, pa je naravnost smešen. Še v Ljubljani sami niso in še davno ne bodo tlakovane vse ulice, ki vodijo k carinarici. Če se pa pomisli, da se bo nova carinarica gradila za glavnim kolodvorom, se pojavlja

nov problem regulacije in tlakovanja vseh cest na severni strani železnice, pri čemer bi pač v prvi vrsti prišla v poštev Marti-nova cesta s podaljškom do pokopališča in vse druge v neposredni bližini. Skrb, da bi zmanjšalo cest za tlakovanje, je popolno-ma odveč za daljšo dobo let, vsekakor pa je popolnoma odveč sedaj, ko se je šele pod bivšim gerentskim svetom začelo uporabljati kaldrmski fond za tlakovanje ljubljane.

Sicer pa naj nam klerikalci povedo, za-kaj bi se nova carinarica ne smela zgraditi iz ležarinskega fonda. Ali bi ne bilo pametno in povsem na mestu, če bi se za potrebe ljubljane izrabljala istočasno dva fonda, ki jih upravlja država, namesto samo eden? Ali more »Slovenec« povedati, zakaj se bo porabila vsota iz ležarinskega fonda, dolo-čena prvotno za zgradbo carinarice? Iz-gnila bo v brezdnu eraria in ljubljana ne bo imela od nje nobene koristi.

Vsa »Slovenčeva« zavijanja v tem po-gledu ne morejo prikriti dejstva, da so kleri-kalci oškodovali ljubljano z novim finanč-zakonom za milijonske vsote.

Kar se pa tiče tlakovanja Masarykove ceste, glede katere nam svetuje »Slovenec«, naj se obrnemo na mestni svabni urad za pojasnila, ugotavljamo, da smo o stvari že poročali 18. julija. Takrat smo ugotovili, da ministrstvo za javna dela nobene izmed razpisanih štirihi licitacij, katerih prva se je vršila lani 18. oktobra, zadržala pa letos 21. maja, ni odobrilo in da se je končno ponu-dila ljubljanska mestna občina sama za iz-vršitev del v lastni režiji. Takrat smo ugo-tovili, da mestna občina še nobenega odgo-vora ni prejela na svojo ponudbo in da je dovoljiva izvršitev del letos, ker je treba pre-jeti še nabaviti 300 vagonov materiala. Ugotovili smo da se še ni čulo, da bi se za to stvar pobrazil dosedanj ljubljanski po-slanec dr. Korošec kljub svojim prijateljskim odnošajem z g. Vukičevićem. Prejšnji gerentski svet si je znal pravočasno preskr-beti sredstva iz kaldrmskega fonda kakor tudi izvršitev določenih del vsa tozadovna akcija pa je zastala, ko so v vladi in na magistratu z »celici zopet odkločevati klerikalci.

Mi smo že pred mesecem dni ugotovili, kje tiči krivda in smo nanjo že takrat opozorili ljubljanskega poslanca dr. Korošca. Danes, po enem mesecu, ugotavljamo, da mestna občina ljubljanska še ni dobila no-benega odgovora na svojo ponudbo, četudi min. predsednik Vukičević razglasa, da dr. Korošec odobrava vsa dela njegove vlade. Z ozirom na to je seveda popolnoma izklju-čeno, da bi se letos mogla končati regula-cijska dela na Masarykovi cesti in v zvezi z njo tlakovanje Resljeve ceste.

Vse navedeno samo dokazuje klerikalno brezbriznost za potrebe ljubljane in če »Slovenec« pravi da se ne namerava spu-ščati v analiziranje naših navedb, potem sa-mo potrjuje, da se izogiba stvarni polemiki.

Revizija ustave na umiku

Gospod Korošec se je po sklenitvi blejskega pakta in po objavi nekaterih podrobnosti iz vsebine tega pakta, zlasti pa o sklenitvi fuziji SLS z vladnimi radikali, z vsvo veličnostjo vrgel na volilno agitacijo. Ker je avtonomija Slove-nije, ki je tvorila celice naših glavni h šlager slovenskih klerikalcev, z blejskim paktom definitivno pokopana, a klerikalni volilci o fuziji z najbolj reak-cionarno in asocijalno skupino nočejo nič slišati, si je skušal g. Korošec po-magati iz zadrege z revizijo ustave. Na Viču in v nekaterih drugih svojih govorih je skušal svoje zavezništvo z gosp. Vukičevićem opravičiti s tem, da si je le na ta način mogel zasigurati »samo-upravo« Slovenije.

Te Koroščeve izjave pred nepouče-nim klerikalnim volilci pa so vzbudile hudo kri med radikali. Pašičević so to volilno finto spretno izkoristili za svojo akcijo po Srbiji in južnih pokrajinah ter tako diskreditirali vladne radikale, ki so prišli radi tega v najhuje zadrege in so g. Korošca na vseh koncih in kra-jih demantirali. G. Korošec sam pa je dobil od g. Vukičevića mizgijaj, naj ne vleče preveč svojih volilcev, ker bi lah-ko to veljalo vladne radikale več man-datov. G. Korošec se je res takoj nato umaknil na »pogojno« revizijo, radikali pa imajo kljub temu hude sitnosti radi te od dr. Korošca najjavljene revizije ustave. Posebne pregledave dela ta »re-vizija« dr. Lazij Markoviču v Bosni, kjer ga na vsakem shodu radi tega napada-jo. Včeraj je imel shod v Mostarju, kjer je moral celo na konferenci radikalnih zaupnikov ponovno demantirati te ve-sti. Naglasil je, da za revizijo ustave niti ni časa niti potrebe. Ko so ga opo-zorili na blejski pakt in na izjave gosp. Korošca, je izrecno naglasil, da ne more nikdo sodelovati v vladi, a obenem za-htevati avtonomijo. G. Korošec je tako dobil nov mizgijaj, naj bo bolj zmeren v svojih izjavah in naj ne vara svojih vo-lilcev z nemogočimi obljubami.

GOZDNI POŽARI V FRANCIJI

— Pariz, 20. avgusta. Po brzokavkah v Toulonu in Marseille se je gozdni požar razširil na okraj Frejus. Izprazniti so morali pet bolnic. Gasilci omejujejo požar, ki se širi proti Valescuveu. Gosti oblaki dima zakrivajo sonce več kilometrov daleč.

Iz ljubljanske kronike

Akademik Boris, stanujoč v Udmatu, se je 18. t. m. popoldne kopal na Savi pri Tomačevem. Ko je plaval, je opazil, da stika okoli njegove obleke neki malopridnež, star okoli 20 let, srednjevelik in rdečih las. Opozoril je iz vode svoje tovariše, naj pre-pode tatu. Tat pa je že naglo segel v žep akademikovega suknjaka ter mu vzel listi-nico, v kateri je bilo par desetakov g. vine, legitimacija ljubljanske univerze in drugi dokumenti. Tat je nato bežal skozi gozd v smeri proti Ježici. Akademikovi to-variši in drugi kopalci so ga zasledovali, to-da ta se jim je skrčil in tako utekel razjar-jenim zasledovalcem. Akademik ima okoli 500 Din škode.

Policija je danes zjutraj napravila lov na izgubljenke in tajne prostitutke. Prijela je na raznih krajih štiri mlada dekleta, eno v Trnovem, drugo v parku pred justično palačo, ostali dve pa v Kolodvorski ulici.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Dunaj 800.50, Milan 309.75, London 276.25, Newyork 56.78, Praga 168.60, Curih 10.95.

ZAGREBSKA BORZA.
Zagrebska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: London 276.25, Newyork 56.77—56.79, Milan 310, Curih 10.95, Dunaj 800.50, Praga 168.56. Efekti: Posojilo 86.5, vojna škoda 351, Agrarna 50.5.

INOZEMSKE BORZE.
— Curih: Beograd 9.1375, London 25.21, Newyork 518.70, Pariz 20.335, Milan 28.25, Berlin 123.75, Dunaj 73.07, Praga 15.375.
— Trst: London 89.25, Newyork 18.30.

Prazne klerikalne obljube

Klerikalci napovedujejo rešitev raznih vprašanj z vstopom v vlado, dasi bi svoje obljube že lahko izpolnili, ko so bili v vladi, in dasi nimajo nobenega jamstva za ponoven vstop v vlado. — Pijejo na medvedovo kožo, ki je še nimajo.

Klerikalna stranka se v sedanjem volilnem boju poslužuje samo obljub. Teh ima polno, za vsak stan zvrhan koš. Da bi nje ne obljube imele vsaj videz resnosti, ne prestando zatrjuje, da bo po volitvah stopila sigurno zopet v vlado, ker je tako sklenjeno v paktu med dr. Korošcem in Vukičevićem.

To je glavno agitacijsko sredstvo klerikalne stranke v volilnem boju in «Slovenec» ne zamudi skoro nobene prilike, da bi te klerikalne želje ne proglasil že kot za dovršeno dejstvo. Mislimo, da vse to že dovolj označuje vso revščino klerikalne stranke tako v idejnem kakor v stvarnem pogledu.

Glavno agitacijsko sredstvo klerikalne stranke je grožnja, da tisti, ki ne bo volil klerikalcev, ničesar dobil ne bo, ker je že več kot sigurno, da bodo klerikalci vstopili v vlado.

Ta grožnja je seveda precej prazna, kajti tudi oni, ki bodo volili klerikalce, ne bodo ničesar dobili. Saj so bili klerikalci že v vladi, v najugodnejšem času, ko sta se uveljavljala drž. proračun in finančni zakon, ko je bilo z lahkoto mogoče doseči za ta ali oni stan kakke posebne ugodnosti, vendar pa smo na vseh straneh doživeli razočaranje. Izmeneženja davkov in omlajenja gospodarske bede, kar je v sedanjem času najbolj potrebno, klerikalni režim ni prinesel. Dr. Korošec sicer danes pred volitvami mnogo govori o gospodarskem svetu in razširjenju njegovih pravic, ko pa je bila SLS v vladi, ni ničesar storila za oživitvenje poslovanja te važne ustanove. Nasprotno so klerikalci dušili še druge stanovske korporacije naših gospodarskih krogov, da niso mogli priti v njih do besede ter povzdigniti glas za svoje potrebe, kakor so to n. pr. zakrivil klerikalci s svojim komisariatom v ljubljanski Zbornici za trgovino, obrt in industrijo.

Državnim nameščencem, ki jih sedaj «Slovenec» zopet na vse načine vabi v klerikalno sredo, so klerikalci uzakoniili znanje draginskih doklad, razveljavili razne pridobitve v službeni pragmatiki, povečali njihovo nestalnost in sploh popolnoma izgrajili njihov že itak bedni položaj.

Delavstvo je doživljalo enake udarce z likvidacijo socialnih ustanov, odpustitvami iz železniške službe, zmanjševanjem mezd in povečevanjem brezposelnosti. Razširjenjem davka na ročno delo itd.

Kakor smo že ponovno ugotovili, ga skoro ni stanu, ki bi na sličen način ne občutil blagoslova sodelovanja klerikalcev v vladi. V njihovih očeh so našli milost edino črnogorski princ in vetekapitalistična podjetja, ki jim je s čl. 82. fin. zakona samo v Sloveniji podarjenih na desetine milijonov v škodo občinskih in okrajnih samouprav.

Na eni strani so brez potrebe vrgli stran težke milijone, na drugi pa so najsiromašnejšim odtrgali od ust. Klerikalci se ne morejo sklicevati na nobeno pridobitev v prid nižjim slojem v času svojega sodelovanja v vladi.

Klerikalci so bili v vladi in prav takrat so v polni meri pokazali vso svojo nespособnost in nerazumevanje potreb naše javnosti. Ali naj bo mogoče sedaj to povod volicem, da bi se enkrat pomagali klerikalcem priti v vlado? Pametni ljudje, ki imajo kolikšak razsodnosti, vendar ne bodo v lastno škodo pljuvali.

Sicer pa se je treba vprašati, kdo jamči klerikalcem, da bodo po volitvah res vstopili v vlado. Vukičević? Ta še sebi ne more jamčiti, da bo ostal po volitvah še v vladi, kljub temu, da ima na razpolago cele legije orožništva in policije. Ali morebiti radikalna stranka? Kdo pa danes prav za prav predstavlja to radikalno stranko, razcepjeno na vse polno drobcev?

Klerikalne obljube z ozirom na »sigurno« sodelovanje v vladi so smešne ne samo zaradi tega, ker so imeli klerikalci že priliko izpolniti te obljube, česar pa niso storili, ampak tud zato, ker ne bošta odločala niti Vukičević, niti dr. Korošec, kdo bo tvoril novo vlado. Kaj pravi danes Vukičević, je

povsem postranskega pomena za bodoči razvoj političnih dogodkov, kajti Vukičević je predsednik volilne, ne pa parlamentarne vlade.

Zakaj klerikalci ne navedejo svojih del v prid ljudstva? Zakaj ne dokažejo, v koliko se danes ljudem boljše godi kakor prej, ko še niso stopili v vlado? Zakaj ne pove dr. Korošec zelo radevednim ljubljancem, kaj je storil zanje kot ljubljanski poslanec, kolikokrat je posredoval za izplačila iz kadiminskega fonda, koliko so klerikalci določili v drž. proračunu za regulacijo ljubljanske, za zgraditve poslopij za univerzo, realko, III. realno gimnazijo in nova uradna poslopja v Ljubljani, koliko so dali iz državnih sredstev za omlajenje stanov, bede itd. itd.

Vse to bi volilci radi vedeli, da bi znali oceniti zasluge dr. Korošca in tovarišev za stvarne potrebe našega ljudstva.

Prav bi bilo, da bi dr. Korošec povedal, zakaj so klerikalci odkrili avtonomijo mestnih občin, podredili oblasti samouprave samovolji finančnega ministra in zakaj so se sploh dolga leta borili proti uvedbi oblastnih samouprav.

To so vprašanja, ki so v tesni zvezi z gospodarskim in kulturnim napredkom našega ljudstva ki pa nanje doslej še ni došlo odgovora.

Dr. Korošec je bil doslej vodja slovenske večinske stranke, ki si je lastila pravico, da je samo ona upravičena govoriti v imenu slovenskega ljudstva, s čemer je obenem prevzela tudi popolno odgovornost za razvoj naših javnih razmer. Naj pove vendar že, v čem se kaže koristila dela SLS in naj navede konkretna dejstva!

Obljub smo čuli že dovolj, čakamo na konkretne dokaze dela. Te so nam klerikalni zadregarji in obljubkarji še vedno dolžni, vsled česar zbujajo njihove grožnje, da »nam bodo že še pokazali, ko bodo v vladi«, samo pomilovalen posmeh.

Sport

Spored amsterdamske olimpijade

Kakor znanu, se vrši prihodnja olimpijada leta 1928. v Amsterdamu na Holandskem. Nizozemski olimpijski odbor je te dni razpisal definitivni program olimpijade. Iz programa posnemamo sledeče podrobnosti:

Slavnostna otvoritev olimpijskih iger je določena na 28. julij. Najvažnejši del tekmovanja, lahkoatletske prireditve, se prične 29. julija in traja do 6. avgusta. Lahkoatletski program vsebuje sledeče točke: tek moški: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 5000 m, 10.000 m, maratonski tek (42 km 195 m); 3000 m (steeple), 110 m zapreke, 400 m zapreke. Dame: tek 100 m in 800 m. Skoki in meti: moški: skok v višino z zaletom, skok v daljino z zaletom, troskok, skok ob palici, met kopja desnoručno, met diska (2 kg), met krogla (7 kg 257 gr), met kladiva (7 kg 257 gr). Dame: skok v višino z zaletom, met diska 1 kg. Desetboj: moški 100 m, skok v daljavo, met krogla, skok v višino 110 m z zaprekami, met diska in kopja, skok ob palici, tek 1500 m. Tekmovanja moštvo: moška štafeta 4 x 100 m in 4 x 400 m, dame: 4 x 100 m. Telovadba se vrši od 8. do 10. avgusta, borenje od 29. julija do 11. avgusta. Rokoborba (poljubno) od 30. julija do 1. avgusta, grško-rimska rokoborba od 2. do 5. avgusta, boks od 7. do 11. avgusta. Veslanje od 6. do 11. avgusta: štiričesa s krmarjem, dvojke s krmarjem, enojke, štiričesa brez krmarja, dvojke brez krmarja, osmice s krmarjem.

Plovanje od 4. do 11. avgusta: moški: 100 m poljubno, 100 m hrbtno, 200 m prsno, 400 m poljubno, 1500 m poljubno, skoki s stolpa 5 in 10 m, skoki z deske 1 in 3 m. Dame: 100 m poljubno, 100 m hrbtno, 200 m prsno, 400 m poljubno, skoki z deske 1 in 3 m, skoki s stolpa 5 in 10 m. Tekme moštvo: moški: 4 x 200 m poljubno, dame 4 x 100 m poljubno. V waterpolu igra od vsake države po eno moštvo.

Jahanje in jahalne tekme od 9. do 11. av-

gusta. Moderni petboj od 31. julija do 4. avgusta. Šli: julija: streljanje v cilj, randa-lja 25 m. 11. avgusta: plavanje: 800 m poljubno, 2. avgusta: borenje (sablja), 8. avgusta: jahanje po ravnem 8000 m, 4. avgusta: atletika (tek 4000 m). Nogomet od 27. maja dalje. Hokej od 17. do 26. maja, kolesarske dirke od 3. do 5. avgusta. Dviganje utežev od 28. do 29. julija, tekmovalno jadernic od 2. do 9. avgusta, umetnostna razstava od 17. maja do 12. avgusta.

Jubilejni turnir SK Slovana

Jubilejni nogometni turnir SK Slovana, ki se prične jutri z nastopi Hermesa, Slavije, Jadrana in Slovana, bo nudil predvidoma ostro borbo za darilo mestne občine ljubljanske. Vsi navedeni klubi so v priložni enaki formi. Dejstvo je, da so se vsi klubi pripravljali za ta turnir, in sicer prav temeljito. Kar se tiče Hermesa, smo ga imeli priliko videti v nedeljo; res je podlegel, toda z minimalno razliko. Jadrani, ki nastopi v svoji najmočnejši postavi, bo v bodoči sezoni sigurno trd oreh tudi našima najmočnejšima kluboma Iliriji in Primorju. Le malo se sliši o Slaviji, vendar se pa ve pozitivno, da je poletni čas dobro izrabila in mogoče prinese kak presenečenje. Da je tudi jubilat SK Slovan v izredni formi, dokazuje njegova zadnja igra proti Iliriji, ko se je z največjim elanom upri našemu prvaku in dosegel lep rezultat 5 : 4, četudi je igral s par rezervami.

Obiščevalci se obeta zanimiv pregled naših prvorazrednih klubov, vsled česar je pričakovati, da bo turnir posetilo v prav lepem številu.

Plavalne tekme v Beogradu in Bologni. Dne 27. in 28. avgusta se vrše v Beogradu plavalne tekme za slovensko prvenstvo. Tekmujejo Čehoslovaki, Poljaki in Jugoslovani. Čehi pošljejo na tekmovalna 30 plavalcev in plavalk in ker je njih elita v izborni formi, o čemer svedoči 15 novih čeških rekordov, je računati na ostro borbo med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Poljaki ne pridejo toliko v poštev, ker je pri njih plavalni sport šele v povojih. Od Slovencev tekmuje v Beogradu Kordelji (Ilirija) in Prekurova (Primorje). Oba se udeležita tudi tekem za evropsko prvenstvo v Bologni.

Drugo kolo tekem za srednjeevropski pokal se odigra jutri v nedeljo. V Zagrebu igraju Hajduk in Rapid, v Pragi Slavija in UTE, na Dunaju Sparta in Admira.

Zanimivosti iz domačega sporta. Kosenina (Zivko), znani half ljubljanske Ilirije, se je prijavil za I. SSK Maribor. Za Mariborčane pomeni njegov pristop precejšnje pojačanje moštva. — Miklavčič, vratar Ilirije, baje pristopi BSK v Beogradu.

Prasko tekmo Slavija—UTE sodi g. Fabris iz Zagreba.

Gradjanski (Zagreb) igra danes in jutri v nedeljo v Splitu proti Borcu.

Število nogometnih sodnikov v naši državi. Število nogometnih sodnikov v naši državi znaša 214, od katerega števila odpade na beogradsko sekcijo 86. Prvorazrednih sodnikov je 48, drugorazrednih 59, tretjerazrednih 41, začasnih 66.

Tragična smrt odličnega sportnika. V Savi je pretekle dni utonil Slavoljub Cesarec, bivši vratar zagrebške Concordije in Krakova (Ljubljana).

Stanovanjske odpovedi v Ljubljani

Po 1. avgustu je bilo pri ljubljanskem okrajnem sodišču vloženi nad 300 stanovanjskih odpovedi. Večina strank, ki so jim bila stanovanja za novembarski termin odpovedana, je pri sodišču vložila svoje ugovore, tako da se bodo morale vršiti razprave. Zanimivo je, da je znani veleindustrialec Karel Pollak sam vložil 25 stanovanjskih odpovedi. Odgovodal je stanovanja delavskim družinam, stanujočim na Sv. Petra nasipu. V šentpeterskem predmestju vlada radi tega umevno veliko razburjenje in ogorčenje. Vse stranke so sicer podale pri sodišču svoje ugovore, nekateri pa se že pripravljajo, da se bodo v skrajni sili, če jih 1. novembra le deložirajo, naselili kar na znanem Vrazovem trgu na travniku pred nekdanjo šentpetersko vojašnico.

Jutri vsi k Sokolu na Jezico.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Po treh letih odkrit umor. — Obupen boj z beograjskim apašem. — Defravdant Korošec obsojen na 20 let.

V mali vasi Krnjavca pri Somboru je živel bogat, že nekoliko prileten kmet Andrija Cisljer. Ko mu je umrla mati, se je ozrl po novi gospodinjini in si zbral mlado, lepo, a siromašno dekle za ženo. Poroka se je vršila z največjim pompom, kakor je pač običaj pri bogatih banaških kmetih, a zakon radi tega ni bil srečen. Mlada žena se ni mogla navdušiti za starca, ki ga ni ljubila, svoje srce pa je že pred leti oddala mlademu, brhkemu fantu Ivanu Jauhju. Stari je vedel za to, vendar pa se ni bal konkurenta, ker je bil ta siromašen, dočim se je on lahko bahal s svojim bogastvom. Vendar pa denar žene ni privezal k njemu. Še bolj je vzljubila svojega prvega izvoljenca in kljub zakonski zvezi je vzdrževala z njim intimne odnose. Možu to seveda ni bilo po godu in kmalu po poroki so bili prepripi na dnevnem redu.

Oktober 1. 1925 pa so našli nekega jutra starega Andrijo Cisljerja mrtvega v njegovi kamnici. Imel je prestrlejeno glavo. Poleg njega je ležal samokres in sprva so domnevali, da je izvršil samomor. Toda med ljudstvom so se pojavile razne govorice, ki tudi po letih niso utihlele. Te dni pa so prejele oblasti anonimno pismo, v katerem se označuje kot morilec takratni ljubimec in sedanjí mož Cisljerjeve žene Ivan Jauh. Uvedena preiskava je ta sum potrdila. Včeraj so orožniki aretirali Jauhja in Cisljerjevo vdovo, ki pa ni dolgo nosila vdovske peče, marveč se je že leto dni poročila z Jauhjom in živela z njim v najlepši zakonski slogi in sreči. Vest o njuni aretaciji je izzvala v vsej okolici veliko senzacijo. Javno mnenje pa je na strani mlade žene, ki so jo vsi pomilovali, ko je morala na pritisk staršev proti svoji volji stopiti v zakon s starcem, ki ga ni ljubila, dasi seveda nihče ne odobrava, da se ga je skušala na tako nasilen in ostuden način iznebiti.

Pred tednj je pobegnil iz beograjskih zaporov nevaren zločinec Uroš Jankovič, ki je bil obsojen na večletno ječo. Jankovič je eden najnevarnejših vlomskih in razbojniških tipov na Balkanu in je bil pravi strah in trepet Beograda, kjer so mu dali zveneči naslov »Kralj beograjskih apašev«. Policija je sumila, da se skriva kje v Beogradu, vendar pa mu ni mogla priti na sled, ker se je znal zelo spretno skrivati, imel pa je tudi vse polno zaveznikov, ki so ga ob vsaki nevarnosti pravočasno obvestili in skrili.

Včeraj pa je napravila policija nepričakovano racijo po predmestjih, kjer se v raznih zakotnih gostilnah in kavarnah skrivajo sumljivi elementi. Policija je prebrskala tudi okraj Savamala in obkolila zloglasno bencino »Suvij - Gjerman«, kjer je še vsakokrat iztaknila kakega lopova, ki ga je drugod zaman iskala. Tokrat je bila gostilna popolnoma prazna. Le v temnem kotu je sedel nek moški, zatopljen v časopis. Ko je stopil k njemu policijski stražnik, da bi si ga nekoliko natančneje ogledal, je neznanec nenadoma vrgel časopis proč, pianil pokonci, zagrabil stol in zaplil:

— Nazaj, če ti je življenje drago! V naslednjem hipu se je zabliskala v njegov roki dolga, ko britva ostrá macedonska »kama«, bodalo, ki zada smrtni udarec. Policisti in orožniki so se vrgli na možakarja, v katerem so spoznali dolgo zasledovanega razbojnika in apaša Uroša Jankoviča.

Med njim in varnostnimi organi se je razvil nato obupen boj. Jankovič, ki je pravcati Herkul, je besnel in se otel pal stražnikov in orožnikov kakor krava muh. Že je izgledalo, da bo ostal zmagovalec v tem neenakem boju, ko je prihitela na pomoč druga patrulja. A kljub temu ojačenju so zamogli obvladati orjaka šele po polurnem boju, ko je bilo že par stražnikov in orožnikov

težko ranjenih in ko je tudi Uroš krvavel iz nešteti ran. Še, ko so ga zvezali, je obgrizel dva stražnika. Enemu je skoraj pregrizel dlan, drugemu pa je odgriznil kos nosu.

V varnem spremstvu so ga nato odpeljali v beograjsko glavnačo, odkoder bo romal v Mitrovico, da odsedi prisiljeno mu kazen. Radi pobeга in zoperstavljenja pa bo moral dati še posebej odgovor pred sodniki. Beograđani pa so si oddahnili, ko so izvedeli, da je Uroš, kralj apašev, zopet na varnem.

Svoječasno je zbudila v naši državi veliko pozornost afera davčnega uradnika Rudolfa Korošca, ki je poneveril v davčnem uradu v Sabcu 640.967 Din. nato pa pobegnil. Korošec je denar posejeval raznim trgovcem. Na razpravi, ki je trajala tri dni, je izpovedal, da je l. 1925, prvič poneveril manjšo vsoto denarja za svoje osebne potrebe. Nekemu trgovcu je posodil za otvoritev trgovine 180.000 Din, nekemu drugemu za napravo garaže 150.000 Din, nekemu prijatelju za otvoritev bioskopa 90.000 Din. Dajal je denar tudi drugim, med njimi tudi uradnikom davčne uprave, zase pa je kupil motorno kolo za 18.000 Din. Ker mu dolžniki niso pravočasno vrnili denarja, je bil prisiljen pobegniti iz Sabca. Najprej je odšel v Beograd, od tam pa v Rumo, kjer se je sestel s svojo ženo. Tedaj je mislil odpotovati v Slovenijo, toda žena ga je pregovorila, naj se vrne v Sabac ter od dolžnikov zahteva vrnitev denarja, da bi izpolnil primanjkljaj v blagajni. Poslušal je ženo in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca si je izposodil tisoč dinarjev in se odpeljal v Maribor. V Avstrijo je prišel prek meje in se res vrnil v Sabac, kjer je ponovno skušal dobiti od dolžnikov denar. Njegov trud pa je bil zaman. V strahu pred revizijo blagajne je nato pobegnil iz Sabca. Od nekega znanca

Vtisi s počitnic v Dalmaciji

Izredno živahen tujski promet. — Nedostatki naših morskih letovišč. — Jelsa, Bol, Vis.

Letošnji razmah tujkega prometa na našem Jadranu je presenetil tudi največje pesimiste. Nihče pač ni pričakoval, da bodo domači in inozemski letoviščarji čez poletje napolnili celo one naše kraje v divni Dalmaciji, zlasti na dalmatinskih otokih, ki na ime letovišče sploh ne reflektirajo in ki jih v inozemstvu doslej nihče ni poznal. Od kod tolik naval na naše Primorje, je težko povedati. Vzrok je iskati deloma v bojkotiranju italijanskih letovišč, deloma v naši dokaj živahni propagandi za tujski promet, deloma v razmeroma nizki valuti, še bolj pa v naravnih lepota sinje Adrije. Razveseljiv je ta pojav za dalmatinsko prebivalstvo, ki se mu obetajo od tujkega prometa vedno večji dohodki, pa tudi za državo, ki ima v tujekem prometu močno oporo pri delu za povzdigo narodnega gospodarstva. Vendar pa ne smemo biti preveliki optimisti. Naš temperament je tak, da radi skačemo iz ekstreme v ekstrem. Kakor v vseh drugih primerih, tako smo tudi v pogledu tujkega prometa vajeni vse domaće zdaj zapostavljati in zanemarjati, zdaj zopet kovati med zvezde. Srednja pot je povsod najboljša in te poti se moramo držati tudi če govorimo o pospeševanju tujkega prometa.

Naši dalmatinski kraji bodisi na obali ali na otokih še daleč niso urejeni tako, da bi lahko služili za morsk letovišča. Izvrsti moramo seveda nekatere večje kraje, kakor Dubrovnik, Split, Hvar, Crikvenica itd., ki imajo že zdaj povsem evropsko lice in ki se bodo v kratkem še bolj razvili. Vse drugo je za tujski promet v pravem pomenu besede neprikladno in se bo moralo temeljito preurediti, ako hočemo imeti ob naši Adriji stalni kontingent tujcev. Gre v prvi vrsti za one udobnosti, ki jih hoče imeti vsak tujec, ako že žrtvuje denar za počitnice ob morju. Morje samo je sicer divno in odtehta marsikako udobnost, ki jo nudijo nemorska letovišča, toda s tem še ni rečeno, da lahko brez posledic postavimo tuja v slabe ali celo neprivlačne razmere. Pretežna večina naših obmorskih krajev, vsaj za srednjo Dalmacijo velja to, je pa v takem stanju, da mnoge tuje kljub priznanim naravnim krasotam odbija. Semo entuzijast, ki je prvič v življenju na morju, more pred tem delstvom zatisniti oči.

Poleg morja in solca potrebuje letoviščar tudi udobno stanovanje in dobro hrano. Žal mu večina naših dalmatinskih krajev tega ne more nuditi. Hotelov v evropskem pomenu besede dalmatinski kraji izjemno so omejenih, sploh nimajo. Tujci morajo stanovati deloma v provizoričnih penzionatih, deloma pa po privatnih hišah. Hrana je prikrojena po dalmatinskem žledcu. Kdor lahko prenese jagmetno, bravetino, kozje mleko in nedestilirano, zoprno dišečo oljivo olje, je prav. Zonar se pa želedec proti takim hrani upre, ostane lačen, ker je navezan na to, kar mu v penzionatu servirajo. Žal so uporni živalci v večini in tako se dogaja, da odhajajo tujci iz naših obmorskih krajev zadržani nad naravnimi krasotami in ozlovoljeni nad slabo hrano. Velik nedostatek je tudi pomanjkanje moderno urejenih kopališč. Letoviščarji se morajo kopati tam, kjer jim pač najbolj ugaja in kjer je obala kolikor toliko prikladna za kopanje. Pa še nekaj je treba omeniti, kar odbija tuje, izjemno one domače letoviščarje, ki pridejo na morje pietat in prepevat. Domačini so namreč pčvrženi podnebu in zato so izpremenili rč v dan. Po dnevi spe ali dremlejo v senci, ponoči pa prireajo svoje znamenite »fešte« in rajajo pozno v noč. Tujec, ki pride na morje zato, da si odpočije, se mora v potu svojega obraza valjati do ene ali dveh ponoči po postelji, preden zaspi. Ob tistih so pa domačini zopet na nogah tako, da tujec prav za prav za spanje sploh nima časa. Zjutraj vstane bolj utrujen kot je bil zvečer, ko je legel spat.

Kolonija dečkov Kola jugoslovenskih sester

Skoro bo mesec dni, kar se je odpejala naša kolonija, broječa 63 članov iz Ljubljane proti jugu. Vozili smo se v lepem novem žel. vozu, ki ga nam je pripravil g. postajna načelnik Ludvig. Nekaj časa so se dečki nezaupno spogledovali, a kmalu smo si bili prijatelji. Odpirali smo svoje kovčge in narhrtnike ter delili med seboj, kar so nam dobre mamice dale za popotnico. Med vožnje smo srečali dvorni vlak, ki je prihajal iz Zagreba. Vlak se je ustavil in zagledali smo pri oknu najprej g. velikega župana ljubljanskega, ki nas je prijazno nagovoril. Ko se je vlak že pomikal, smo zagledali Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki nam je zamahnil z roko v pozdrav. Navdušeno smo vzklikali, dokler ni izginil vlak v daljavi. Medtem je popolnoma stemnilo, razgmrli smo svoje odevje po klopih in zaspi, le nekateri dečki, ki so hoteli videti Zagreb, so nestrpno stali pri oknih in gledali v noč. Pravili so nam zjutraj, da so zaspi, če pri Ogulinu.

Ko je stalo solnce že visoko, smo se zbrali. Hiteli smo k oknom, da bi videli morje. Končno se nam je izpolnila želja. Kar vztrepetali smo v prvem trenutku in klicali: merje! morje! Tako smo začeli kovati načrte, kako bomo plavali v tej neizmerni vodi, ka. ko bomo gradili splave in se z njimi vozili, ka. pripomo v Omišlju. Zal je našo prvo navdušenje nekoliko zaennelo, ko se je nad Sušakom stemnilo nebo. Oddali smo na postaji priljago in hiteli v gostilno vedrit. Naš strah se je zopet poleg, nad morjem se je jelo svitati in ko smo odhajali s parnikom, je zopet stajalo toplo solnce. Nekaj časa so

Vse to so nedostatki, ki bi se dali z dobro voljo lahko odpraviti. Vsi manjši kraji na obali in otokih bi lahko dobivali sveže goveje, telčje in svinjsko meso, kakor tudi druga živila iz Splita odnočno Dubrovnik. Treba bi bilo samo spremeniti vzorni red parobrodskih družb tako, da bi vozili parniki zjutraj namesto popoldne. Običinski organ onih krajev, ki reflektirajo na tuje, naj bi poskrbeli, da bi vladal ponoči mir. Z malimi stroški bi se dala napraviti na obali vsi skromni kopališča, v katerih bi se kopalcem ne bilo treba bati, da stopijo na morskoga leža ali na oster kamen. Težja je stvar s hoteli. Tu bi bilo treba investirati kapital, ki bi se v nekaj letih nedvomno rentiral. Država bi morala priskočiti podjetnim domačinom na pomoč s posojili proti nizkim obrestim, saj je razvoj tujkega prometa v njenem interesu.

Toliko v splošnem. Zdaj pa še nekaj o treh manj znanih dalmatinskih krajih, ki so imeli letos prav dober poset tujcev. Na severni strani otoka Hvara, približno v sredini, leži morsk letovišče Jelsa, kjer je bilo letos na počitnicah tudi več Slovencev. V znani propagandni brošuri »Adriaverkehr« se govori o Jelsi kot prvovrstnem letovišču z moderno urejenim hotelom itd. V resnici ta kraj kot letovišče nima tlikih perspektiv na uspešen razvoj in sicer radi svoje neugodne lege. Leži namreč v majhnem zalivu in je popolnoma odrezan od morja tako, da se nikamor ne vidi. Obala je za kopanje neprikladna, ker jo tvorijo brez izjeme ostre skale. Edini hotel »Jadran« v pogledu hrane še daleč ni na višku, dasj penzija nj najcenejša (stane 65 dinarjev dnevno). Kljub temu je bil letos nabito poln, kar je pač pripisati preirani reklam.

Krasno lego ima na južni strani otoka Brača mesto Bol, znano naši javnosti iz popisov, ki so jih pošiljali člani F. S. Bol ima za kopanje idealno obalo. Peska je v izobilju, bori nudijo obilo sence in sploh ima ta kraj vse naravne pogoje, da se lahko razvije v priljubljeno letovišče. Žal doslej še nima nobenega hotela, pač pa mnogo veselih domačinov, ki radi prireajo »fešte« in pijejo »pašoleto«. Še le letos je otvoril g. Vidošević skromen penzionat, ki pa ima vse znake sličnih dalmatinskih podjetij. V kuhinji se preva 7—8 žensk, vse povprek kriči, a kosila in večerje ni nikoli o pravem času. »Gazda« je tolažil goste, da je to še le začetek. Ako je v njegovih kuhinji res še le začetek, bo jedel prihajajo leto jagnjetino sam.

Najmilejše podnebje v Dalmaciji ima iz zgodovine znani otok Vis z istoimenskim mestom na severni strani. To mesto s krasno okolico po pravici zasluži več zanimanja kot ga je bilo deležno doslej. Čudno, da zahaja v Vis razmeroma jako malo tujcev. Lastnik edinega, precej lepo opremljenega hotela g. Tomić se je pritoževal, da je imel vso sezono prazne sobe na razpolago. In vendar je Vis biser naše Adrije. Čehi so spoznali to in so kupili ob vohodu v viški zaliv krasen polotok, na katerem so si uredili idealno počitniško kolonijo, v kateri je stalno 100—150 gostov, seveda samih Čehov. Na obeh straneh viškega zaliva se dvigajo precej visoki hribi, na katerih so razvaline starih avstrijskih trdnjav. Otok Vis ima prostrane s trto zasajene doline, kjer se prideluje znano viško vino, kapljica, da je ni kmalu take. Znan je tudi po palmah in drugih eksotičnih rastlinah. Njegova obala za kopanje sicer ni tako prikladna kakor v Bolu, zato pa ima izredno milo podnebje, krasno lego z razgledom na odprto morje in nadvse zlahkno kapljico, kar tudi nekaj zaleže.

Ni namen pričujočih vrstic označevati našo dalmatinsko rivijero, marveč opozoriti merodajne kroge na nedostatke, ki jih bo treba čimprej odstraniti, ako hočemo dvigniti tujski promet na ono višino, ki bo odgovarjala naravnim lepota našega sinjega Jadrana.

nas spremljali galebi, ki smo jih nekateri videli prvič v življenju. V daljavi smo uzrli mesto, stoječe visoko nad morjem. Povedali so nam, da je to Omišlj, kamor smo namenjeni. Po enourni vožnji je naš parnik pristal, izkrcali smo prtljago in jo naložili v ribiške čolne, potem pa se sami poskakali vanje. Odpulili smo k našim barakam, odložili tam kovčge, poiskali vsak svoje »uvalne hlačice in tekli v morje, da smo se po dolgi vožnji osvobodili.

Nekateri so zašli že dobro plavati in skakali na otoge in na glavo v morje. Drugi smo se učili kameje, prvati najprej na suhem, potem pa v vodi in zdaj, zuna so že vsi brez izjeme. Najrajši bi bili ves dan v vodi kot žabe. Nestrpno čakamo vselej časa, ki je dločen za kopanje. Tudi igramo se in poje mo radi, le telovadba je delja sploščka nekaterim nerodnim preglavice. Ves dan smo na solnce, po kosilu v največji vročini pa ležimo v senci pod drevesom. Popolnoma smo potrneli in se močno ločimo od gostov, ki prihajajo še vedno v našo kopališče. Težko se bomo ločili od tu, kjer smo se tako okropili, da nas boste kar občudovali, ko vrnemo domov. Prej smo bili čemurni in zapani, zdaj smo živahni in skočni — skratka povsem prerajeni. Hrana se nam zli mnogo boljša kot doma; pojemo toliko da se sami sebi čudimo. Ko se vrnemo v četrtke ali petek zvečer domov, vam bomo povedali mnogo in o marsičem. Le malo naj vas pripravimo na to: bili smo navzoči pri dveh svatbah, gledali smo narodni ples, ki se vrši ob nedeljah popoldne na trgu pred cerkvijo, vozili smo se s čolni, napravili smo z motornim čolnom izlet v Njivice, tekmovali smo z domačimi v nogometu in enkrat zmagali in še mnogo lepega, a nočemo zdaj povedati, da boste bolj radovedni. Le to še povemo, da

nas najbrž v kratkem posei naša predsednica in obrotnica dvo: na dama ga. Franja dr. Tavčarjeva. Na veselo svidanje.

Dečki kolonije v Omišlju.

Letalske tekme v Jugoslaviji

Boj za kraljev zlati pokal. — Priprave za letalski dan v Zagrebu. — Tekme slovenskih letalcev.

Letos 6. septembra, na rojstni dan prestolonaslednika kraljeviča Petra, se bodo v naši državi vršile velike letalske tekme za zlati kraljev pokal. Razen kraljevega zlatega pokala bo razpisanih za te tekme tudi več drugih daril naših zrakoplovnih komand in aeroklubov. Tekme se bodo vršile na zračni progi iz Novoga Sada preko Niša, Skoplja, Mostarja in Sarajeva. Od tu bodo letalci odšli v Zagreb in nazaj v Novi Sad. Računajo, da bo na teh tekmah sodelovalo okoli 100 letalcev z najmanj 50 aeroplani.

Nadalje se pripravljajo na vseh aerodromih naše države posebni letalski dnevi. Čim se vrnejo naši aviatiki iz Curliha s svojimi letali, se bo vršil letalski miting v Zagrebu, kjer naj bi bila največja atrakcija izvajanje dupingov. Kakor poročajo, je eden naših letalcev pred odhodom v Curih izvedel v Novem Sadu 60 dupingov, tako da je v tej vrsti letalskega sporta dosegel doslej edinstveni rekord.

Na pobudo našega državnega aerokluba se bodo vršile letos tudi velike slovenske letalske tekme. Na teh tekmah bodo sodelovale naša država, Češkoslovaška in Poljska. To bo doslej največja manifestacija te vrste v slovenskem svetu. Njen namen bo pokazati moč slovenskih držav v aviatiki, obenem pa manifestirati slovensko solidarnost. Tekmovanje ne bo lahko. Tekma se bo vršila na progi Beograd—Varšava z obveznimi pristankom v Bratislavi, Pragi in Krakovu. Letalci se bodo morali vrniti iz Varšave v Beograd z obveznim pristankom v Pragi. Pri teh tekmah bodo sodelovali aeroplani izvidniškega tipa, ki se nahajajo v vojni službi že najmanj tri mesece. Aeroplani morajo imeti dva sedeža in biti obremenjeni najmanj s 500 kg. Aeroklub naše države je že izdelal program te tekme in določil nagrade v skupnem znesku 200.000 dinarjev. Seveda bosta tudi Češkoslovaška in Poljska določili velike nagrade.

Prosveta Razstava slik Matije Jame v Haagu

Matija Jama je priredil v Haagu na Holandskem za čas od 16. julija pa do septembra razstavo kakih 30 svojih del, ki je zbudila veliko pozornost. Dnevnik »Het Vaderland« od 21. julija piše: »Ne globoka, a lahkotna (vlotte) umetnost, umerjeno humanističnega značaja. Te pokrajinske slike prijajo zaradi svoje mile preprostosti. Barva je nežna, čista, forma ovladana. Ceniti je globino vizije v teh gorskih pokrajinah. Tipičen je pogled na zasnežene gore nad jasnim jezerom: izredno čisto delo, ki izraza vedro prostost in lep čut za prostornost. Slika s stariim mestom zvečer v pastelastih barvah je tudi prepričevalni izraz Jame umetnosti. Monet je pač njegov velik vzor in entuzijazem. Čeprav je to delo samo medel odsev umetnosti, katero je započel in do najlepše popolnosti dognal francoski mojster, ima vendar svojo samostojnost. Mnogo del se nagiba k površnosti, predvsem portretne študije, dasi se nahaja med njimi ženski portret, slikan v beskonnem tonu, ki fascinira s tonom, z obliko in izrazom. — Just Havelar. — «Haag. Krolek« od 16. julija piše: Lani razstava pastelnih portretov gospe Jamove v umetnostnih dvoranah vile Eric Oude Schevening schen weg 25. sedaj razstava njenega močja Matije Jame, ki si jemlje motive iz okolice ljubljanske Pokrajinar, ki se omejuje na Jugoslavijo in pogleda na njene planine, ki nam jih podaja brez posebne romantike v preselčni lepoti, zaradi česar njegovo delo večkrat spominja Claude Moneta. Jamova dela so »slike« — »peinture« — v najboljšem smislu. On je brez moderne neiskrenosti: popolnoma občuti ubranost svojih pokrajini in jo izraža z zastrtim ozračjem, katero barvito podaja njegovim pokrajinarom čar jarkega solca, meglenosti in svojevrstne atmosfere. Delo, ki smo ga gledali na nekaterih platnih z nekajnim veseljem. On je res dober umetnik s cvetočim koloritom, mož, ki ve, kaj naj pokrajinarstvo daje: ubranost gledamo skozi temperament (à travers d'un temperament), in njegov temperament se nam zdi solnčen. Jama ljubi zlato svetlobo, pa tudi nežne jutranje meglice, ki vise po hrih nad krajino. Okolica ljubljanska z obronki planin je lepa, lahko romantična, pa vendar hkratu prisrčna in poetična. Jama je pokazal talent s tem, da je podal, kar je videl, čisto in po svoje pričaral pred nas v lepih, siločih podobah. Priporočamo vsem, ki te dni vto v Scheveningen, da si ogledajo nje-

va dela. Prav res se izplača na postajici Promenade izstopiti (s trama) in kreniti v Vilo Erico, ki ima tako lepo razsvetljene razstavne dvorane. — R. (Roeland v. Ruyven). — Slične simpatične ocene prinaša-

Ameriške zanimivosti

Iz ameriške kriminalistike. — Nova kazen za neprevidne avtomobiliste. — «Lindy» puši!

V Sing Singu, največji ameriški jetnišnici, kjer so zaprti le najtežji zločinci, je te dni umrl prosluli bigamist Georg Schulz. Schulz je bil notoričen tat, a njegova specialiteta je bila dvoriti navimnim ženskam, katere je iskal med sobaricami, služkinjami, natakarcami itd. Vsaki je obetal zlate gradove, se nato z njo oženil, a prvi dan po poroki jo je pobrisal, prijel pa se ga je tudi ženino imetje. Tako je prevaril in oskubil nebroj žensk in se poročil najmanj petdesetkrat. Zanimivo pa je, da ga je večina žen tožila radi tatvine, dočim so ga samo tri obtožile bigamije. Baje niso bile lepotice... Schulz je umrl v starosti 67 let.

Kronika državne jetnišnice v Trentonu, država Newyork, je zaznamovala zanimiv in redek slučaj. Kaznjence Salvatore Merra je bil obsojen na smrt, njegova zadnja želja pa je bila, da se poroči z ženo, ki je bila mati njegovega sina. Ker je njegova ljubica na to pristala, se je vršila v jetnišnici poroka, pri kateri je dal Merra svojemu sinu Johnu svoje ime. En dan kasneje je Merra končal na električnem stolu. Plačal je roparski umor plačilnega mojstra Convaya s smrtjo.

V jetnišnici v Mac Alistru, država Okland, so ponoči kaznjenci vlomili v plesarsko delavnico, kjer so zaplenili večjo količino lesnega alkohola. Ponoči so nato priredili pravo tako alkoholno orgijo in posledica tega je bila, da so drugi dan trije radi zastrupljenja umrli, dočim bo sedem drugih kaznjencev najbrž izgubilo vid.

Kako razdvoje so porotne razprave v Ameriki je razvidno iz procesa Snyder in Gray, o katerem smo svoječasno obširno poročali. Stroški procesa so znašali 2514 dolarjev, t. j. okoli 140.000 Din!

Ker vsi ukrepi proti brezvestnim in divjajočim šoferjem ne zaležejo, je kalifornijsko

revijo. Sedma številka ima bogate ilustracije naše Gorenjske in planinskih krajev ter ilustracije letošnje umetnostne razstave na ljubljanskem velesejmu z objektivno oceno del. Mesečnik prinaša: Zegnanje (Gustav Strniša). — Sonet (Miran Jarc). — Milena (Vladimir Hudinjski). — Blodnici (Mirko Kragelj). — Zalostna ljubezen (Radivoj Rehbar). — Med dopustom (B. Podgoršek). — Slovenska likovna umetnost na letošnjem velesejmu (Spectator). — Nad oblaki (Loize Fakin). — Velesejska razstava in Praktični nasveti. — Narodina znaša Din 20.— na leto in priporočamo vsaki družini, da si ta mesečnik, ki je res dobro urejan, naroči pri upravi Sv. Petra cesta 24.

Beograjska univerza v nevarnosti

Vsled omajanih temeljev je poslopje stare beograjske univerze v nevarnosti, da se popolnoma poruši.

V bližnji poslopja stare univerze v Beogradu je počila vodovodna cev, voda je zalila kleti, izpodjedla temelje in poslopje se je pričelo nagibati in rušiti. Nastale so nevarne razpoke, ki ogrožajo celo poslopje. Razpoke so opazili že pretekli ponedeljek, o stvari so bili obveščeni pristojni činitelji, vendar pa se je mislilo, da so razpoke nastale vsled zadnjih potresov. Podvzelo in preiskalo se ni ničesar. Šele v torek zjutraj so zazpazili, da je vdrila v kleti voda, ki je prihajala skozi temelje na vogalu Vuka Karadžića ulice, in da je to vzrok poškodb.

Vodovodne cevi so se nahajale preblizu temelja, kar bi ne smelo biti. V slučajnem stiku z električno napeljavo so kmalu popokale in velika količina vode je povsem razmočila zemljo pod poslopjem univerze. Zemlja se je sesedla in zgraba je pričela pokati. Desno krilo zgrabe se je nagnilo že do 8 cm in delavci, ki so črpali vodo iz kleti, so opazili, da se razpoke v zidovju nadaljujejo. Prepovedati so morali vsak promet v bližnji poslopja.

Največ sta prizadeti zgorne in srednje nadstropje poslopja, najmanj pritličje. Velike količine ometa so se zrušile na tla. Zidovi so razpokani na več mestih, zlasti, kjer se drži desni del fasade srednjega. Poškodovana je velika univerzitetna dvorana. Najbolj je poškodovana dvorana bizantološkega seminarja, ki se nahaja med desnim krilom in srednjim delom zgrabe. Zunanji zid je razpočil na več cm široko in skozi razpoko prodira svetloba.

Na reševanje oprav, zbirki, učil, knjižnic in ostalih stvari za sedaj še ne mislijo, ker bi bili ljudje izpostavljeni nevarnosti. Vodo so iz kleti sicer izčrpali, vendar pa se sesedanje poslopja nadaljuje.

Med dijaki filozofske fakultete, ki imajo že po en ali dva izpita od treh, potrebnih za diplomu, je zbudila precej skrbj vest, da obstoil resna nevarnost, da se poruši krilo zgrabe, v katerem je v prvem nadstropju nastanjen njihov dekanat, v katerem se nahajajo vse knjige in akti o položenih izpilih, kajti spričevala se običajno ne izdajajo, dokler se ne položi tretji in zadnji izpit.

Beograjski listi poročajo, da ni izključeno, da bo nastal med državo in beograjsko občino spor, kdo je kriv za povzročeno škodo. Z ozirom na birokratizem, ki vlada pri nas, seveda tudi ne bo izključeno, da se bo celo poslopje samo prej podrlo, predno bo ta spor rešen.

Novo knjige in revije

JUGOSLAVIEN. V založnistvu M. in H. Marcus v Vratislavi je izšla kot poseben zvezek iz obširnega dela »Osteuropäische Länderberichter« knjiga pod naslovom »Jugoslavien«, ki po pravici zasluži vo pozornost. To je delo enega najboljših ruskih nacionalnih ekonomov, bivšega profesorja kijevske univerze, zdaj rednega profesorja na ljubljanski univerzi dr. Aleksandra Bilimoviča. Žal nam prostor ne dovoljuje spregovoriti o tem odličnem narodnogospodarskem delu obširne in citirati iz njega vsaj najvažnejše odstavke. Omejimo se samo na ugotovitev, da je prof. Bilimovičovo delo najboljšo, kar jih ima Jugoslavija na tem polju. Je namreč tako pregledno, pisano s tako prečnostjo in obvladanjem snovi, da daleč nadkrijuje druga sliha dela v naši gospodarski literaturi. Avtorju se pozna, da kot nacionalni ekonom zasluži svoj sloves. Knjigo je izdal institut za vzhodno Evropo v Vratislavi letos v maju.

FR. SEMROV, LJUBLJANSKA POŠTA. Zgod. opis ob 30letnici njene stavbe. V Ljubljani 1927. Založila »občinska organizacija ptt. uslužbencev v Ljubljani«. 98 strani — Pisatelji zaslužijo razvoj ljubljanske počte od prepištih njenih početkov koncem 15. stoletja pa do njenega obsežnega modernega razmaha ter nam na podlagi dostopnih virov odkriva bogat kos domače zgodovine, ki bo poleg poklicnih poštarjev zanimal tudi širše sloje, saj ima vsak skoraj dnevno opravka s tem, poleg železnice najpotrebnejšim prometnim sredstvom. Podrobneje razpravlja z razvojem počte v 19. stoletju za časa Francozov, v predželezniški dobi, nato v dobi železnice in brzojava, ki sta povzročila nove panoge v poštini službi, razne reforme in novo organiziranje počte, kakšna je bila njena usoda pod tujo stredo, za časa potresa, med svetovno vojno in sedaj po ujedinenju; hvalažno se tudi spominja zaslužnih mož, ki so služili pri pošti ali brzojavu. Opisuje pa tudi zgodovino ljubljanske pošne palače, priprave in dovršeni dom. Bodčnost počte in brzojava pa je v zračnem prometu in radiotelegrafiji, želeti je, da postane v doglednem času teh naprav deležna tudi ljubljanska pošta. — Živahno pisano razpravo, ki je izhajala razkosano v »Poštnem glasniku« in sedaj izšla v popravljnem ponatisu, priporočamo našemu občinstvu najpogosteje. Naroča se pri avtorju ali založniku. Cena 10 Din.

PRIVREDA VOJVODINE 1926. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Novem Sadu je izdala 80 strani obsegaajočo knjigo o gospodarskem položaju Vojvodine. Delo je jako pregledno in obsega vse gospodarske panoge s točnimi statističnimi podatki, splošnim opisom razvoja in sedanjega stanja poedinih panog. Delo je zelo zanimivo ne le za strokovnjaka in gospodarske kroge, marveč tudi za lajka, ki najde v njem mnogo poučnega in pojasnilo za marsikak, doslej nerazumljiv pojav na gospodarskem polju. Vojvodina je jugoslovenska žitnica in zato bi bilo le želeti, da se seznanijo s tamošnjim gospodarskim položajem ne le vsi gospodarski krogi, marveč vsak inteligent, ki hoče biti pravilno poučen o gospodarskem razvoju in položaju naše države.

KNJŽEVNI GLASNIK. »Srpski Knjževni Glasnik«, ki je ena najboljših sodobnih srbskih revij, prinaša v drugi avgustovi številki sledečo zanimivo vsebino: Zvona (povest). — Judita (povest). — Književnost za vreme Despota Stevana (Ljub. Stojanović). — Manastir Manasija (Pera Popović). — O poziciji Jana Pspovića (dr. Zl. Marković). — Sunčevi utpici na zemljo i život (dr. Mišković). — Književni pregled. — Pozorišni pregled. — Politični pregled. — Ocene i prikazji. — Revija izhaja vsakih 15 dni v lično opremljenih zvezkih po najmanj 5 tiskanih pol ter stane letno 180 Din. Naroča se pri upravi v Beogradu, Skopljska ulica 9.

DOMAČI PRIJATELJ. Prejeli smo sedmo številko »Domačega prijatelja« in moremo po pregledu lista ugotoviti, da se je »Domači prijatelj« izpopolnil v moderno družin-

Dnevne vesti.

iz Ljubljani, dne 20. avgusta 1927.

— **Jugoslovenska akademija znanosti** kralju. Jugoslovenska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu je izdelala umetniško krasen album slik iz Strossmayerjeve galerije. Predsednik akademije dr. Gavra Manojlovič je ta v dragoceno usnje vezani album poklonil kralju na Bledu.

— **Ministrski predsednik v Ljubljani.** Včeraj ob 18. je prisel v Bleda v Ljubljano ministrski predsednik Velja Vukičević. Po običajnih pozdravih od strani predstavnikov oblasti je odšel na mestni magistrat, kjer se je vršil sestanek ljubljanskih in drugih radikalov. Sestanku sta prisostvovala tudi velika župana ljubljanske in mariborske oblasti. Sestanka se je udeležilo okoli 100 radikalov. Ministrski predsednik je dal »osebna navodila«, kako naj nastopajo naši radikalji pri skupščinskih volitvah. Radikalji niso bili posebno zadovoljni z govorom g. Velje Vukičevića, ker jim ni hotel podati točnejšega poročila o položaju v narodnorađikalni stranki. Po sestanku je min. predsednik odšel na glavni kolodvor, kjer je bila intimitna večerja, katere so se udeležili ljubljanski radikalni prvaki in dr. Korošec. Po večerji se je g. Vukičević z beograjskim brzovlakom odpeljal v Beograd, kamor je prisel danes jutraj.

— **Velik dvorni lov.** Včeraj dopoldne in popoldne se je vršil na Krmi velik dvorni lov, katerega so se udeležili kralj Aleksander I., princ Pavle, bivši grški kralj Jurij, ministrski predsednik Velja Vukičević, minister vojske in mornarice general Hadžić, kakor tudi večje število kraljevega spremstva.

— **Vojni minister v Ljubljani.** Minister vojske in mornarice general Hadžić je snoči prisel v Bleda v Ljubljano. Na glavnem kolodvoru ga je pozdravil komandant dravske divizijske oblasti general Danilo Kalafatič z oficirskim zborom. Vojni minister si je ogledal mesto in institucije ljubljanske garnizije. Z večernim brzovlakom se je general Hadžić vrnil v Beograd.

— **Češkoslovaško odlikovanje našega oficirja.** V sprejemni dvorani češkoslovskega vojnega ministrstva v Pragi je bil izročen na svečan način red Češkega leva II. stopnje našemu vojaškemu atašeju pri poslanstvu v Pragi polkovniku Petru Nedeljkoviču. Odlikovani polkovnik je bil pred tremi leti poveljnik 40. triglavskega polka v Ljubljani.

— **Iz poljedelskega ministrstva.** Za poljedelskega referenta travniške oblasti v Bosni je imenovan g. Franjo Smid.

— **Jubilejne poštne znamke.** Povodom desetletnice našega narodnega osvobođenja in ujedinjenja l. 1928. namerava poštno ministristvo izdati posebne jubilejne poštne znamke. V poštinem ministristvu so že izdelani zadevni načrti za znamke. Definitivno odloči o načrtih ministrski svet na predlog poštnega ministra.

— **Zdravniški pregled učiteljev.** Prosvetno ministristvo je odredilo, da se ima vršiti zdravniški pregled učiteljev, ki prosijo za bolezenski dopust ali za vpokojitev, v najbližjem bivališču uradnega zdravnika, ne pa več v Beogradu, kakor je bilo doslej običajno. Glede zdravniškega pregleda učiteljev izda prosvetno ministristvo sporazumno z ministristvom za narodno zdravje poseben pravilnik.

— **Kongres Ferijalnega Saveza.** V Novem Sadu se odprvi 21. t. m. kongres Ferijalnega saveza, katerega se udeleže delegati iz vseh pokrajin.

— **Kmetijske zbornice.** Poljedelsko ministristvo je izdelalo osnutek zakona o kmetijskih zbornicah. Osnutek je poljedelski minister že odobril in se zakon predloži v jeseni novozvoljeni Narodni skupščini.

— **Vpisovanje v srednje tehnične šole.** Ministristvo trgovine in industrije je odobrilo, da se vrši vpisovanje v srednje tehnične šole od 28. do 30. avgusta v vseh mestih, kjer obstoje take šole.

— **Posojilo uprave državnih monopolov.** Uprava državnih monopolov je prejela že več ponudb glede najetja 500 milijonskega posojila. Te ponudbe bo upravni odbor v kratkem pregledal in se nato odloči za najugodnejšo.

— **Pletarska šola v Ptujju.** Minister trgovine in industrije dr. Mehmed Spaho in podpisal odlok glede otvoritve pletarske šole v Ptujju. Šola se odprvi že to jesen.

— **Nemški skavti v Zagrebu.** Po petdesetm letu v različnih mestih Bosne in Dalmacije so se nemški skavti iz Saške vrnili v Zagreb. Dospel so 14. t. m. z jutranjim vlakom iz Splita. Na kolodvoru so jih pozdravili hrvaški skavti. Mnogoštevilna publika in nemška kolonija v Zagrebu so jih spremljali do nemškega konzulata, kjer so skavti z dvigom desnice pozdravili svojo zastavo. Nato so si v skupinah ogledali vse znamenitosti mesta. Popoldne so odšli v okolico Zagreba in imeli priliko videti domačo svatbo v narodnih nošah. Drugi dan so odpotovali v svojo domovino.

— **Smrtna kosa.** V četrtjek je preminul v Trbovljah-Sv. Urh posestnik in gostilničar g. Josip Weber. Pokojni je bil znan daleč naokrog kot izredno simpatičen, agilen in zračajen mož. Poleg težko prizadetih svojcev zapuščal mnogo iskrenih prijateljev, ki ga bodo težko pogrešali. Danes popoldne so položili zemске ostanke blagega pokojnika na pokopališču v Zagorju k večnemu počitku. Blag mu spomin! Žalnoči rod-bint iskreno sožale!

— **Spiltska policija in general Zagorski.** V Splitu je policija prejela nekega poljskega oficirja, ki se slučajno piše Zagorski kakor pobegli poljski general, za katerim so poljske oblasti izdale tiralclo. Tudi spiltska policija je bila o begu obveščena. Povabila je Zagorskega v urad, kjer se je izkazalo, da ni identičen z generalom Zagorskim. Poljski oficir je tudi izjavil, da je celo pristaš maršala Piłsudskega.

— **Prometni minister na inspekcijem potovanju v Dalmaciji.** Prometni minister general Milosavljevič se mudi že več dni v Dalmaciji na inspekcijem potovanju. Ogledal si je vse važnejše luške naprave in s lokalnimi činitelji razpravjal o potrebnih prometnih zvezah in taritnih olajšavah za povzdigo blagovnega prometa.

— **Osišek dobi dolarsko posojilo.** Osiška mestna občina namerava najeti 10milijonsko dolarsko posojilo za razne investicijske svrhe, predvsem za modernizacijo ulic, za zgradbo vodovoda, mestne klavnice in tržnice. Posojilo nudi neka ameriška finančna skupina po precej ugodni obrestni meri in 80letni amortizaciji.

— **Zračni promet med Beogradom in Zagrebom.** Po prvotnem sporazumu med vojnim ministristvom in družbo za zračni promet bi se moral zračni promet na progi Beograd—Zagreb otvoriti 25. julija. Ker pa neka tvrdka ni mogla pravočasno dobiti naročenih poštinih aeroplanov, se je otvoritev zakasnila. Vojno ministristvo je pristalo na to, da se podaljša rok otvoritve do 15. februarja 1928.

— **Protest proti oblasnim dokladam.** Finančni oddelek sarajevske občine je postal finančnemu ministru obširno spomenico, v kateri protestira proti novim oblasnim dokladam, ki znašajo za Sarajevo 80—90 odstotkov. Te nove javne dajatve so zadele zlasti gospodarske kroge, ki so z davki že itak preobremenjeni.

— **Zvon želja.** Pod tem naslovom priobčuje Anica Jarslavaska v »Slovaku« nadaljevanje svoje laskave sodbe o Bledu in njegovih krasotah. V članku pripoveduje, kako se je čudila, da ta zvon v zvoničku bljeske cerkvice skoraj neprestano zvoní. Iz monografije o Bledu je izvedela o legendah, v katerih se govori tudi o zvonu želja. Ogledala si je otok in zanimivosti bleške cerkvice, ter opisuje svoje vite. Že v prvem članku omenja, da je bila edina Slovakinja na Bledu in da je čula vse jezike, samo slovaškega ne. Upajamo, da vzbude njeni članki tudi med Slovaki zanimanje za našo priljubljeno letovišče.

— **Jutri na Brezje!** V strnjelih, strumnih falangah, tovariši, v nedeljo na Gorenjsko, kjer alda zori. Naša stara pravda še ni dognana; dobršen del naše zemlje, ki dal nam jo je Bog in naši predniki, ječi pod tujim robstvom in doma pri nas se obupno bore naši pohabljeni vojni tovariši za svoje pravice. Dognati jo moramo ne s potoki dragocene človeške krvi, temveč s čebelično pridnostjo, jekleno vztrajnostjo in neomahljivo voljo. Zato na Brezje, da se spet okrepimo, poživimo. Služba božja pa milim nebom je dovoljena; vrli tovariši železnčarji od Sloge nam zaigraje, kot oni znajo, pevci pa nam spet razvesele dušo in srce. V bratski slogi nam poteče dan ljubezni in slovenske zvestobe. Polovična vožnja velja od 19. do 23. avgusta. Izkaznice se dobe na Brezjah. Najhuje poletje je minilo, naj-nujnejše delo na polju tudi, zato: »jaz pa pojedem na Gorenjsko!« Da zarje vidove zagore nad združenimi, svobodnimi rodovi Jugoslovije od Gosposvete do Carigrada, tovariši, v to pomozi tudi dan 21. avgust. — Glavni odbor Z. S. V. v Ljubljani.

— **Smrtna nesreča v luki na Sušaku.** V četrtjek zvečer so delavci iztovarjali italijanski parobrod na obali kralja Aleksandra. Ko so spuščali prazen zabo, je delavec Pršo omahnil in padel. Pri padcu se je prijel za zabo, a je zopet izgubil ravnotežje in si zlomil tilnik. Padel je v morje med obalo in ladjo in udaril z glavo ob obalo ter obležal mrtvev. Dosedaj ga še niso potegnili iz morja.

— **Samomer v Dubrovniku.** V žandarmerijski stanici v Grepči pri Dubrovniku se je te dni obesila kuharica Ana Vaš, rodom Slovenka. Pri njej so našli pismo, v katerem navaja, da je nesrečna; vse svoje imetje zapuščala siromakom. Stara je bila 35 let. Zdi se, da jo je gnala v smrt nesrečna ljubezen.

— **Težka nesreča v rudniku.** Iz Drvarja poročajo, da se je pred dnevi pripetila v rudniku »Adria Bauxite« težka nesreča. Trije delavci so izkopavali zemljo v bližini nekega rezervoarja. Med delom se je nenadoma ulila iz rezervoarja voda. V rovu so bili zasuti trije delavci Josip Delač, Mile Brusina in Ilija Grubov. Prva dva sta ožgenjena. Komisija preiskuje, kdo je za nesrečo odgovoren.

— **Nesreče.** Gostilničarjev sin, 14letni Anton Juvan v Hotiču pri Litiji je včeraj razkladal seno z voza in metal na kozolec. Pri tem pa je bil tako neroden, da se je z vilami poškodoval na temenu ter je moral oditi v ljubljansko javno bolnico. — Delavec, 50letni Janez Koncilia je s t. m. padel s kozolca ter se znatno poškodoval. Lečil se je doma, toda roke in noge so mu popolnoma otrpnele ter je danes iskal zdravniške pomoči v ljubljanski javni bolnici.

— **Zopet trgovec z dekletji?** Zagrebška policija je včeraj prejela nekega 40 letnega možakarja sumljive preteklosti, ki je že več dni hodil po Zagrebu in nagovarjal mlade služkinje, naj stopijo pri njem v službo. Na prijavo nekih strank ga je policija prejela in zaslišala. Ugotovili so, da je osedel že večletno ječo in da ima zelo burno preteklost. Ker ni mogel pojasniti, zakaj je vabil dekleta, ga je policija obržala v zaporu in uvedla preiskavo.

— **SVIJET.** Odlična zagrebška revija, ki izhaja že drugo leto, prinaša v vsaki številki poleg zanimivega beletrističnega gradiva tudi poročila o vseh aktualnih dogodkih doma in po svetu. Posebno njene družabne priloge vzbujajo povsod veliko pozornost. Revijo odlikujejo številni krasni posnetki iz naših lokalnih in o svetovnih dogodkih, razen tega pa jo krasi v vsaki številki po več pastelnih risb. Revija, ki zasluži podporo vse jugoslovenske javnosti, se dobiva v vseh trafikah in knjigarnah.

— **Urejeno prebavo in zdravo kri** dosežemo z vsakdanjo rabo pol kupice prirodne grenčice »Franz-Josef«. Strokovni zdravnik za motenje prehranjevanja hvalijo vodo

»Franz-Josef« ker vzpodbuja delovanje želečca in črevesa, poživlja presnavljanje, pozivlja kri in omiljuje razdražljivost živcev. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Iz Ljubljane

— **Uj Pogreb poveljnika žandarmerije pp. Manigodiča.** Izpred hiše žalosti na Bleiweiserji cesti se je vršil včeraj ob 15. pogreb poveljnika žandarmerije v Sloveniji podpolkovnika Marka S. Manigodiča. Veličastni pogreb je pokazal, kako globoko in pristrane simpatije je pokojnik užival med svojimi tovariši, oficirji in ljubljanskim prebivalstvom. Pogreb se je vršil po pravoslavnem obredu, ki ga je opravil prota Dimitrije Jankovič. Med prebivalstvom je zlasti pravoslavni obred vzbudil veliko pozornost. Na čelu pogreba je orožniška deputacija nosila koliač s svečo. Na krsto pa je prota med molitvami vili kozarec vina. Pogreba so se udeležili visoki funkcionarji civilnih in vojaških oblasti, tako veliki župan dr. Fran Vodopivec in general Danilo Kalafatič, dalje vladni komisar g. Anton Mencinger, zastopniki Sokolstva in Jadranske straže. Pred krsto so orožniki nosili 11 krasnih vervec, a za krsto so korakali množestvilni oficirski zbor, orožništvo in policija. Pogreba so se udeležili zastopniki vseh 22 orožniških vodov v Sloveniji. Godba dravske divizije je med pogrebom do pokopališča svrala žalostinke. Ob grobu je četa 40. pešpolka oddala častno salvo.

— **Ostro streljanje na Barju.** 16. artilerijski polk v Ljubljani bo imel 22. in 23. avgusta (samo dopoldne) ostro streljanje na prostoru, katerega omejuje: državna cesta Ljubljana—Škofljava—Pijava gorica, Cesta ena Ig—Planina—Jezero—Podpeč in reka Ljubljanka. Vsled prošnje komande puka se to tudi javno razglašalo s pozivom, da prebivalstvo predkrajev mestne občine ljubljanske: Ilvoča, Hauptmanca in Črna vas naznačena dneva ne zapušča svojih domov, ne dela na poljih in ne pase živine na tem okrožju. Polk postavi stražarje na najvažnejših krajih, kakor tudi napise: »Pozor — ostro streljanje!«

— **Nova tovarna piva v Ljubljani?** Beograjsko »Vreme« je priobčilo kratko vest, da se je pričela v Ljubljani graditi nova pivovarna in da bodo znašali gradbeni stroški 3 milijone Din. V Ljubljani ni nikomur znano, da bi začetelj zidati novo tovarno piva, pač je vest »Vremena« časopisna raca.

— **Na državnem ženskem učiteljišču v Ljubljani** se bo vršilo vpisovanje v I. letnik v ponedeljek, dne 29. avgusta od 9. do 12. ure. Vpis se dovolji le omlim učenkam, ki so z odličnim, prav dobrim ali dobrim uspehom brez zadostne ocene dovršile 4. razred srednje ali napravile završni izpit z enakim uspehom na meščanski šoli. Predložiti morajo krstni (rojstni) list in zadnje šolsko izpričevalo. — V I. razred dekliške vadnice in v otroški vrtec je vpisovanje v torek, dne 30. avgusta od 9. do 11. ure na podstavi krstnega (rojstnega) lista in izpričevala o cepljenih kozah. — V II. do IV. letnik učiteljišča in 2. do 4. razred dekl. vadnice se bo vpisovalo v soboto, dne 3. septembra od 9. do 11. ure. Prinešiti se bojo zadnje letno izpričevalo ozir. šolski izkaz. Ponavljajli ozir. razredni izpiti se prično v ponedeljek, dne 29. avgusta ob 8. uri. Pismeni zrelostni izpiti je 1. septembra, ustni zrelostni izpiti pa 3. septembra. — Podrobnajna pojasnila so razvidna na oglasni deski v veži šolskega poslojpa.

— **Na državnem moškem učiteljišču v Ljubljani** bo vpisovanje v I. letnik dne 29. avgusta 1927 od 8. do 10. ure, v I. razred vadnice pa 29. avg. od 10. do 12. ure. Ponavljajli (razredni) izpiti se vrše dne 29. in 30. avgusta po sporodu, ki je objavljen na črni deski. Vpisovanje v 2.—4. letnik ter 2.—4. razred vadnice bo dne 1. sept. od 8. do 11. ure. Zrelostni izpiti se vrše dne 1. septembra (pismeni), 2. in 3. sept. pa ustni.

— **II. državna meščanska šola v Ljubljani.** Vpisovanje za vse razrede je dne 1. septembra t. l. od 8. do 12. ure. Ponavljajli in privratni izpiti se prično 25. avg. t. l. Natančnejši spored je razviden iz oglasa na deski v veži šolskega poslojpa.

— **Novinarji v ponedeljek,** dne 22. t. m. ob 16.30 se vrši v damski sobi kavarne »Emeno« seja odbora ljubljanske sekcije JNU. Ker so na dnevnem redu važne zadeve, se naprošajo vsi gg. odborniki, da se seje zanesljivo udeleže.

— **Velike konjske dirke v Ljubljani.** Kolo jahačev priredi v zvezi z razstavo koloj na ljubljanske velesajmu v nedeljo 25. septembra velike konjske dirke na vojaškem vežališču pri Dev. Marji v Polju. Na to zanimivo konjskosporno prireditve za zdaj opozarjamo občinstvo, ki se mu bo nudila izredna prilika občudovati krasne konje in spretno jahače. Konjske dirke so v Ljubljani redke in zato gre kolo jahačev vse priznanje, da se je odločilo prirediti dirke in dati Ljubljani tudi v tem pogledu lice v dergnega mesta. Konjske dirke, pri katerih bo razdeljenih več nagrad, bo ena najzanimivejših letošnjih prireditiev. O podrobnostih bomo še poročali.

— **Zveza državnih nameščencev za Slovenijo** ima izredni občni zbor v nedeljo, dne 18. septembra t. l. ob 9. uri v veliki dvorani Mostnega doma v Ljubljani. Dnevni red po členu 14. točka 1—5 pravil. Poleg tega volitev novega odbora in prezidovalec računov po čl. 15 in 18 pravil. Glede občnega zbora opozarjamo na določbe čl. 13 pravil. Za odbor: Joža Bekš, tajnik. — Anton Svetek, načelnika I. namestnik.

— **Gozdovnikji v torek** 23. avgusta t. l. ob 6. uri popoldne v Narodnem domu obvezzen sestanek za vse. Opozorite druge drugega, da ne bo nihče mankal. Zadeva važna. Pridite točno in gotovo. — Beli Medved.

— **Sokolska župa Ljubljana.** Vabijo se vsa ljubljanska in okoliška društva, da se udeleže v čim večjem številu prireditve sokolskega društva na Ježici, katere se vrši

danes v nedeljo dne 21. avgusta. Skupen odhod članstva v kroju z godbo Sokola I. na čelu je ob 14. uri popoldne izpred Narodnega doma. — Zdravilo — Župno staršinstvo.

— **Vreme.** Snoči ob 21. je kazal barometer 758,8, termometer 17,5 C, danes ob 7. jutraj barometer 766, termometer 14 C, opoldne barometer 763,5, termometer 23 C. Dopoldne jasno.

— **Revilo slovenskih narodnih noš** priredi slovensko ženstvo ob času jesenske razstave od 17. do 26. septembra v Ljubljani na velesajmu. Tekmovanje narodnih noš, združeno z obhodom po mestu, pa bo na nedeljo 18. septembra. Ta prireditve, ki mora biti ponos naših žena širom Slovenije in dokaz lepote in umetnih naših narodnih noš, bo gotovo kar najlepše uspeła. Treba pa je, da se delavne prireditelje podpre z vseh strani in skrbi, da tudi moška narodna noša ne izostane. Štajerska, Koroška, Prekmurska, Tržaška okolica, Beneška, Belokrajska, ta dan je vaš, zastopajte ga častno. Vse prilave in dopise je nasloviti na urad ljubljanskega velesajma.

— **Oficijelni katalog II. Pokrajn. razstave »Ljubljana v jeseni«** od 17. do 26. septembra t. l. je zopet prevzelo v samozaložbo reklam. podjetje Saturna v Ljubljani. Ta tvrdka je že izdala letošnji seljski katalog, ki je po svoji ličnosti, pestrosti in nad vse zanimivi vsebini žel splošno odobravanje. Našim tvrdkam se zopet nudi lepa priložnost, da obrnejo pozornost konzumentov nase. Naročila za oglase in vsa polarsila daje »Saturn« ali pa urad ljubljanskega velesajma.

— **»Ednost.«** Danes 20. avg. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih Dolef Prešernov recitacijski večer. Člani in članice, točnost! — Odbor.

— **V pojasnilo.** Včerašnje poročilo o postopanju tržnega nadzorstva napram prodajali klobas Bavdekovi v Šolskem dvorodu pojasnjujemo v toliko, da je tržno nadzorstvo samo izvršilo odlok vladnega komisarja, ni pa ono izdalo zadevnega odloka. Zadeva Bavdekove pa je še v drugem oziru zanimiva, kajti interesirani faktorji so skušali stvar prikriti, ker so se bali javnosti in njene kritike.

— **Enaven kolearski tat.** Policija redkokožadi prime kakega kolearskega tattu. Na Viču pa se je dogodil slučaj, da je tat odšel kolo kar pri belem dnevu in vpričo ljudi. Gospodinja pri samskem mizarju Francetu Pirmanu na Tržaški cesti Franja Hacin je sedla na moško, 1000 Din vredno kolo ter se peljala k mesarju po meso. Pred mesnico je pustila kolo. Prišel je tja neki izdelovalec otroških igrač in kolo konfisciral ter ga odpeljal na svoj dom. Kolesa ni hotel zlepa vrniti lastniku, češ da je kolo vzlet kot jamstvo za večji dolg Hacinove. Morala je intervenirati policija.

— **Tatvina obleke.** V barakj na Dunajski cesti stanujočemu delavcu Ivanu Kovariču je neznan tat odnesel nekaj obleke v vrednosti 600 Din.

— **Smrtna nesreča na Ahacjevi cesti.** Včeraj popoldne je padel z odra pri veliki mestni hiši na Ahacjevi cesti ključavničarski vajence Alojzij Marinko, stanujoč v Spodnji Šiški. Padel je tako nesrečno 18 m globoko v klet, da je dobil težke notranje poškodbe. Rešilni avto ga je odpeljal v javno bolnico, toda je že med vožnjo umrl. Truplo so prepeljali najprej v Mestni dom, kjer ga je ogledala zdravniška komisija, nato pa na dom. Marinko je bil zaposlen pri ključavničarskem mojstru Martincu na Rimski cesti.

— **Drobiž policijske kronike.** Polcija je imela ponoči obilo posla. V zapore je vtaknila kar 6 oseb, med temi nekega mladeniča, ki je ponaredil stampiljko sokolskega društva na Viču in nato pobral za društvo prispevke, dalje močnega postopača Miho, ki je napravil pri natakarciji Faniki na gmalni kar za 115 Din zapitka, potem nekega starega berača, ki je včeraj ta dan beračev beračil po Prešernovi ulici od prodajalne do prodajalne in končno 4 mlade vlačuge. Prijavljene so tri manjše tatvine in en slučaj kaljenja nočnega miru. V Ljubljani se je pojavil neki fašistovski emisar, ki skuša vohuniti. Polcija ga ima pod strogim nadzorstvom, bolje pa bi bilo, da tega sumljivega individua spravijo čez mejo med polentarje, kamor spada. Prijavljenih je končno 11 voznikov odnosno kolearsjev radi prestopkov cestnopolicijskega reda.

— **Gostilna z vinom vred na razpolago.** promet dober. Potrebni kapital 50.000 Din. Po dogovoru inventar na račun. Stanovanje dve ali tri sobe gratis. Ponudbe: Dobra gostilna v Ljubljani sredi mesta. V ponudbi navesti, kolika družina in kakšne zmožnosti.

Iz Celja

— **Smrtna kosa.** Na ljubljanski cesti je umrl vpokojeni železnčar g. A. Trnovšek v 79. letu starosti. — Na Sp. Lanovžu pa je umrl tamošnji oskrbnik g. Ivan Senčar v 71 letu starosti. N. v. m. p!

— **Imenovanje.** Namestnikom državnega pravdnika v Celju je imenovan sodnik pri okr. sodišču v Celju g. Albin Juhart. — Čestitam!

— **Cerkve por-»vltajo!«** Z renoviranjem cerkve sv. Maksimilijana v Gaberju so te dni pričeli. Cerkve je služila med vojno vojaškemu skladišču in je bila dosedaj zapuščena. Popravila je bila že nujno potrebna.

— **Iz finančne službe.** Predstojnik tukajšnjega davčnega oblastva g. fin. tajnik dr. Ernest Močnik je imenovan finančnim svetnikom v I. kat. 5. skupine.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Gaberju** priredi v nedeljo 4. septembra ob 3. popoldne proslavo blagoslovljenja avtomotorne brigade ter na večer prej bak-ljado Čisti dobček je namenjen kritju stroškov za nabavo gasilnega orodja.

— **Novo lekarniško službo** opravlja ta teden lekarna pri »Marji Pomagaj« na Glavnem trgu.

Iz Maribora

— **Novorojenček v parku.** Pri spravljajnu listja je našla neka ženska v mestnem parku truplo novorojenčka. Truplo je bilo skrito pod grmom in pokrito z listjem. Sodni zdravnik ni mogel ugotoviti, ali je bilo dete mrtvo rojeno ali pa je umrlo nasilne smrti. To bo dognala še le obdukcija. Truplo je ležalo v parku že dva dni.

— **Smrt uglednega oficirja.** Včeraj so našli v gozdu pri Treh ribnikih mrtvega po vsej Mariboru in v mariborski oblasti znanega in priljubljenega podpolkovnika gosp. Franca Jurkoviča. Pokojnik, ki je služboval izza prevrata pri mariborskem vojnem okrogu in si je s svojo koncilijantnostjo pridobil spoštovanje pri predstojnikih in podrejenih, je bil še le pred kratkim premeščen v Kumanovo. Te dni je prisel v Maribor na dopust. Bil je ves čas zelo portr. Včeraj pa si je pognal kroglo v glavo. Vest o njegovi smrti je vzbudila pri vseh, ki so ga poznali, globoko sočutje. Kaj je simpatičnega oficirja gnalo v smrt, ni znano.

— **O razprtijah v mariborski SDS** ve poročati vsevednj »Slovenec«. Pobožne želje, ki jih goji že vsa leta sem, so ga tako zmešale, da smatra svoje fantazije že sam za čisto resnico. Pa naj se prijatelji s Koroske ceste potolažijo, v vrstah SDS vlada najlepša sloga, solidarnost in disciplina, česar o klerikalcih v Mariboru in Ljubljani ni mogoče trdití. Tam se celo »katoliška« omladina, ljudski in druge take »praviljalne« družbe puntajo in nočejo več slepo drveti za zavoženim vodstvom, da o političnih puntih na raznih zaupnih sestankih niti ne govorimo. Sicer pa bodo volitve dne 11. septembra dale klerikalnim klevetnikom najboljši odgovor.

— **Gostovanje berlinskega gledališča v Mariboru.** Kakor poroča »Marburger Zeitung«, namerava berlinski intendant Brockmann prirrediti meseca novembra v mariborskem gledališču serijo gostovanj. Na sporedu je tudi več izredno zanimivih vpri-zoritev, ki se bodo odigrale pred portalom stolne ali frančiškanske cerkve na prostem. Za gostovanje vlada že sedaj v vseh krogih veliko zanimanje. O podrobnostih bomo še poročali.

— **Kolo jahačev v Mariboru** ima v torek 30. avgusta svoj ustanovni občni zbor ob pol 21. uri v hotelu »Zamorac« in se k temu vsi prijatelji in prijateljice jahaškega športa vljudno vabijo.

Sokol

Sokolski vjesnik župe zagrebačke. Vsebinski urednik: Dr. Laza Popović. Slavenstvo pisanje u Sokolstvu: Jasno i otvoreno. — Dr. Fran Hešić: Iz istorije poljskog Sokolstva. — Dragutin Sulce: Svečani dan »Sokolskog društva I« u Zagrebu 16. juna 1927. — Vilesti zagrebačke sokolske župe »Kralj Petar Svačić«. — Jugoslovensko Sokolstvo. — Sokolska štampa. — Oglasi.

— **Službe za Sokole.** Trgovec Jakov, barv. itid. Josip Span v Splitu, Ban-Jelačićeva ulica 3, potrebuje trgovskega pomočnika, da brega Sokola-telovadca. Starost od 18. do 25 let. Začetna plaća 1500 Din. Nastop takoj. — **Direkcija državne livarne** v Vares-Majdanu (Bosna) bi takoj namestila dva dobra Sokola-telovadca, spretna teh. organizatorja. Eden mora biti z odgovarjajočo šolsko izobrazbo, najbolje tehnik, ki bi bil zaposlen v risarstvu ali strojnem oddelku; drugi mora biti obrtnik ključavničarski ali mašinske stroje. Za oženejene nimajo na razpolago stanovanja. Reflektanti naj se obrnejo direktno na g. Rudolfa Weickla, šefa računovodstva Direkcije Državne Željezare u Vares-Majdanu.

— **Jugoslov. Kreditna banka** (centrala v Sarajevu) potrebuje za svojo podružnico v Mostarju (Bosna) uradnika, ki mora biti perfektan v nemški korespondenci in po možnosti stenograf. Prednost za to mesto ima aktivni sokolski delavec. Mesto je nastopiti takoj. — Za vsa ta nameštenja naj si preskrbe reflektanti priporočilo pri JSS v Narodnem domu.

— **Osnutek Sokolskog društva Vares-Majdan.** U poslednje vrijeme pojavio se je u Varesu pokret da se osnuje Sokolsko društvo kao član Jugoslovenskog Sokolskog Saveza sa sjedištem u Vares-Majdanu. Tim povodom održan je sastanak nekoliko sokolskih radnika 25. juna 1927 te uvaživ razne prilike i društvene okolnosti pod kojima Vares živi odlučeno je, da se pristopi osnivanju Sokola. Nakon uspešoga upisa i brojnog odziva održana je 24. julia 1927 konstituirajuća skupština koja je bila brojno posvećena. Skupština je otvorio brat Plevljak istaknuo sokolski radnik, koji je u lijepem govoru prisutnima izložio misao i načela sokolske ideje, a potom su primljena Savezna Pravila i izabran je društveni odbor. Sa skupštine poslan je pozdravni brožovaj Nj. Vel. kralju. — Društveni odbor pristupio je odmah radu i zahvaljujući susretljivosti direktora železare brata Kolaja imade izgled

--- Moda ---

Elegantna promenadna obleka.

Ženski intelekt in moda

Imeti intelekt pomeni sicer še vedno nekako prokletstvo sploh, za ženske pa še posebej, vendar je pa vedno več žensk, ki stopajo v vrste intelektualcev in se ne zmenijo za zastarele predsodke. Intelektualke je v novejšem času toliko, da bi bilo krivično prezreti njihovo naziranje o tako izrazito ženski zadevi kot je moda. Pri tem ne gre za prizadevanje ustvariti nekaj novega ali posebnega, marveč samo za obrambo ženske-človeka pred obleko. Prvotno je veljalo načelo, da obleka dela človeka, toda zdaj se je človek v obleki docela izgubil. Zdaj gre za to, da dela človek obleko. Prvotno so se oblačili ljudje za poset koncertov in gledališč praznično, svesti si svečanosti trenutkov duševnega užitka, kakor se oblačijo verniki k službi božji. Sčasoma je pa postala večerna obleka sama sebi cilj. Ljudje hodijo na koncerte, ker pač morajo nekje hoditi in ker hočejo pokazati nove obleke. Gre torej samo za to, da potisnemo modo in vse, kar je z njo v zvezi, v meje pristojnosti in da jo spravimo v sklad z ostalimi sestavinami ženskega življenja.

Sedanja doba je menda za to posebno prikladna. Zdi se, da se je začelo tudi v modi uveljavljati emancipacijsko prizadevanje prejšnjih generacij. Njihove ostrižene glave, visoki ovratniki, moški klobuki in raglani bi se zdaj malokomu zdeli smešni. Minili so časi, ko so smatralo intelektualke za svojo stanovsko dolžnost zanemarjati svojo zunanost. To je bil ekstrem, ki se mu moderna ženska izogne prav tako mirno, kakor se na drugi strani zaveda, da ni vredno izgubljati v skrbeh za zunanost preveč časa. Zdaj, ko se ženske udeležujejo na vseh poljih javnega življenja, jim je tudi čas odmerjen. Od tod tudi prizadevanje, da se njihova obleka čim bolj poenostavi.

Ideal moderne žene ni imeti čim več oblek in čim razkošnejših, marveč imeti jih baš toliko, da je ob vsaki priložnosti dobro oblečena. Moderna žena si nabavi take obleke, ki niso podvržene izpremembam vsakokratne mode. S tem si prihrani ne le mnogo časa in razmišljanja, marveč tudi denarja, kar je takisto važno. Ženska, ki ne posveča svoji kulturi toliko pozornosti, kolikor svoji zunanosti, sploh ni dama v praviem pomenu besede.

Gončarov o ženskah

Petrogradski list «Krasnaja Gazeta» je priobčil dve privatni pismi slavnega ruskega pisatelja Gončarova, pisani njegovemu bratu, učitelju v Simbirsku, kjer je bil pisatelj rojen. Prvo pismo se nanaša izključno na rodbinske zadeve in zato širše javnosti ne more zanimati. Pač pa je zanimivo drugo pismo iz leta 1857., v katerem govori Gončarov o ženskah.

— Ako res prodaš hišo, — piše pisatelj svojemu bratu — se ravnaj po mojem nasvetu: denar naloži, toda na svoje ime, da ga dobe tvoji potomci. Nikar ga ne naloži na ženo ime. Ne svarim te pred tem nepremišljenim korakom glede na tvojo ženo, marveč v splošnem. Moje naziranje o vseh ženskah je tako, da je tem boljše, čim manj jim človek zaupa in verjame. Zlasti denar jim gre kaj rad iz rok in se hitro izpremeni v cunje. Skratka — pretežna večina mater in žena ima morda rada može in deco, toda denarja ne zna ceniti. Zato spravi denar in ga nikar ne daj v ženske roke. Takih pametnih in varčnih žensk, kakor je bila najina pokojna mati, najdeš na svetu malo. Morda moj nasvet nekaterim moškim ne bo po volji, toda nič za to. Naj se moški jeze, jaz ostanem pri svojem naziranju, da so ženske lahkomišelnice in zapravljive.

Pisateljstvo naziranje o ženskah je treba presojati na podlagi dejstva, da je bil Gončarov star samec in da v občevanju z ženskami ni bil izkušen. Imel je sicer mnogo prijateljic, ki pa ne odtehtajo zakonske žene, ker se šele v zakonu pokaže, kakšna je ženska.

Josefina Baker v Folies-Bergere

21letna, čarobna miss Baker je dete saint-louiskega dna. Ima temno polt po materi-zamorki in velike, plamteče oči po očetu-Spancu. V Filadelfiji, v Standard Theatre je zaslužila tedensko 6 dolarjev. Nato se je preselila v New York, pozneje pa v ameriško provinco. Povsod jo je spremljala beda. Prvi večji uspeh je dosegla še le v zamorski glasbeni komediji Schuffle Along, ki so jo igrali v New Yorku v broadwayskem Music-hallu skozi dve leti. Madame Reagon jo je angažirala za Evropo proti tedenskemu honorarju v znesku 250 dolarjev. Josefina Baker je spoznala Pariz. Pariz pa njo. Priredili so prvo zamorsko revijo v Theatre des Champs Elyses in krasotica je mahoma zaslovela. Toda Josefina Baker je že poprej podpisala pogodbo s Folies-Bergere. To je bila nagla pot k slavi, za katero se pa ima Josefina zahvaliti v prvi vrsti svoji veliki umetnosti. Res je Evropa navdušena za zamorski eksotizem, toda brez umetnosti bi Josefina Baker nikoli ne postala to, kar je.

Plesalka Josefina je bila rojena plesalka, kakor se pesniki rode pesniki. Ona je očarljiva in privlačna, obenem pa neverjetno groteskna. Skrije se pred nemožno kostum in grimaso, a je vendar čarobna. Njena privlačnost spominja na ljubkost cvetlic in živali. Na odru se zviija tako spretno, da bi človek mislil, da je še nedavno živela svobodno življenje nekje v pragozdu. Njen ples je v primeri s klasičnim plesom isto, kakor black-bottom pod zvoki džez-benda v primeri s klasično simfonijo. To je romantična in moderna umetnost. Kot zamorska plastika je moderen, ni pa moden. Ples Josefine Baker je nekaj divjega, na prvi pogled primitivnega. Toda to je primitivizem, ki je zahteval dolgo-trajen kulturni razvoj, seveda pod drugačnim nebom in v drugačnih razmerah kot so naše. Zamorska plastika in ples Josefine Baker sta definitivna dovršena dela primitivnega človeka.

Josefina Baker je meloplastični pred-

met džez-benda. Ona spaja drastični humor z ljubavno poezijo, kretjno avtomatične lutke z živo naivno privlačnostjo zamorske deklice. Zaman bi iskali v njenem plesu napora. Vse je kakor priloženo, samo ob sebi umevno. Kdor jo je le enkrat videl, se ne bo čudil, da je njena umetnost očarala ves Pariz.

Davek na bubi-frizuro

Borba za in proti bubi-frizuri, ki je končala na vsej črti z zmago praktične in estetične ostrižene ženske glave, je našla te dni svoj odmev v mali občini Rhöndorfe Schönau v Nemčiji. Tamošnji občinski očetje so namreč precej konservativnih nazorov in odločno proti kratkim ženskim lasem. Zato so sklenili, da bodo poslej pobirali poseben davek od vsake bubi-frizure. Deklice, ki pohajajo v šolo, smeje biti ostrižene samo do II. razreda obrtno-nadaljevalne šole. Od tu pa do 20. leta dalje mora vsaka mladenka plačati 20 mark davka (okoli 280 Din) na leto. Vsaka ženska, ki nosi med 20. in 30. letom kratke lase, plača samo polovico zgoraj omenjene vsote, t. j. 10 mark. Od 30. leta dalje se ne obdavči nobena frizura več. Vse ostrižene mladenke in ženske se imajo v roku štirih tednov javiti občinskemu blaginjaku.

Ta famozni ukrep občinske uprave je povzročil med nežnim spolom pravo revolucijo. Kakor poročajo nemški listi, je žena nekega občinskega odbornika, ki je glasoval za predlog, svojega moža doma poštono nalomastila. Ta Ksantipa nosi namreč tudi kratke lase.

Kultura glasu

Na svetu je neverjetno mnogo kričalcev. To so večinoma pošteni in dobri ljudje, toda če zadene človeka usoda, da mora sedeti z njimi za skupno mizo, bi jih najraje postavil čez prag. Nobene besede ne znajo izgovoriti z normalnim glasom, napejajo glasovne organe kakor govornik na tribuni, ki govori na prostem in ima tisoče poslušalcev. Sede v vlaku ali doma v sobi, pa kriče tako, da jih lahko slišimo za deveto steno. Nič se ne zmenijo za to, da je že pozna nočna ali celo rana jutranja ura. O nočnih razgrajcih ve mnogo povedati policijska kronika vsakega večjega mesta. Zdi se, da hočejo taki ljudje vsemu svetu povedati, da imajo krepka grla in mogočen glas.

Ako je glas kričavec prijeten, se da za silo še prenašati. Gorje pa neprostovoljnemu poslušalcu, ako je kričavec glas piščec, neprijeten! Občudovati je treba može, ki vzdrže vse življenje z ženami, čijih piščee glas reže ušesa od jutra do večera. Teško je sicer spreminiti glas, vendar se pa da z dobro voljo tudi v tem pogledu doseči znatne uspehe. Deca rada kriči, to je njen privilegij. Toda že v zgodnji mladosti bi morala vsaka mati učiti dote, da se vedno in povsod ne sme kričati, da je kričanje večinoma nedostojno. Deco je treba učiti, da govori razločno, toda tiho. V fini družbi govori vsak krožek tako, da sosedni govorec pogovora ne sliši. Deca mora vedeti, da se ne spodobijo govoriti v družbi tako glasno, da te slišijo tudi tisti, ki te nočejo poslušati. Obnemem je treba učiti decu glas fino modulirati. K temu pripomore mnogo petje. Kdor lepo poje, ima navadno tudi v govoru lep, prijeten glas. Z vajo se da marsikaj doseči. Dobra vaja za deco je deklamiranje pesmic in čitanje na glas. Skrbna mamica lahko pri tem oduči dote govoriti preglasno ali pretiho. Pretiho izgovarjanje je prav tako neprijetno, kakor kričanje.

Na vrhniški železnici.

Orožnik je našel na progi vrhniške železnice nekega človeka.
— Kaj delate tukaj? Ali ne veste, da bo prišel vlak?
— Izvršil bom samomor.
— Zakaj pa imate s seboj dva hlebca kruha?
— Ja, čujte, predno pride vrhniški vlak, vendar lahko že od lakote umrem.

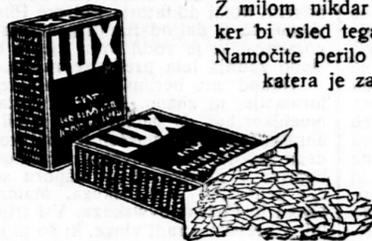
Bela volna in platno naj se suši na solncu!

Sušite Vaše belo perilo na solncu in vetru.

S pravilnim sušenjem dosežete že polovico uspeha v pranju, naravno da se mora tudi pri pranju pravilno postopati.

Z milom nikdar ne drgnite nežne strani tkanine, ker bi vsled tega porumenela in postala hrapava. Namočite perilo raje v peno Luxovo raztopino, katera je za tkanino povsem neškodljiva.

Uporaba Luxa Vam se mnogokratno izplača. Lux je samo eden, ki se dobiva v originalnih zavojih

Film

Pri nas in drugod

Zadnji teden je potekel v znamenju ameriških novitet. Tako je Maticca igrala ameriške filme »Mll. Modiste« s Corinno Griffith, »Kraljeva ljubica« z Dorothy Gish in »Vulkan« z Bebo Daniels. Ameriškega izvora je bil tudi Dvorov film »Gospodična gerent« z Violo Daro. Večina teh filmov je bila prav mikovne vsebine, precej pozornosti pa je vzbudil tudi francoski film »Spionka« z Balkanac v kinu Dvor. Ideal je predvajal repertoar znanega filma »Indijski nagrobni spomenik«. Drugje so igrali:

V MARIBORU: »Gostilna pri Belem konjaku«, »Orlatove roke«, »Nevesta viharja«, »Zakon v troje«, »Tom, Tony in tiger«, »Meja v plamenih«, »Miami«, »Deset božjih zapovedi« itd.
V ZAGREBU: »Karjera gđe. Irene«, »Nana«, »Madame Sans Genes«, »Favorit«, »Tajne sile«, »Trije vitezi s cesar«, »Ljubav z zaprekamic«, »Tom, Tony in tiger«, »Carjev glasnik«, »Zlata postelja«, »Slikarjev model«, »Kraljica od Sabec«, »Tenorjevo burno življenje« itd.
V BEOGRADU: »Lady Hamilton«, »Velemešna žrtva«, »Parada smrti«, »Sedem dni karantene«, »Pozor Harry!«, »Čuvaj svojo ženo«, »Človek, ki se prodaja«, »Zigoto je slabe volje« itd.

Na DUNAJU: »Opoj mladosti«, »Pariške pustolovščine«, »Ljubica«, »Trije tatovi«, »Syd kot tropični lovec«, »Skok v Pariz« itd.

Filmsko mesto v puštinji

Ko so dospeli zvezde, statisti in delavci, ki so imeli sodelovati pri filmu Paramounta »Beau Geste«, v puštinjo v državi Arizoni, kjer je bilo treba fotografirati najvažnejše prizore filma, so se močno začudili, ko so našli v svojih šotirih dokaj moderen komfort. Toda to pravzaprav ni bil čudež; kajti uvaževati je treba, da je rabil Paramount tri mesece, predno je zgradil svoje filmsko mesto iz samih šotirov in barak. V tem filmskem mestu je stanovalo nekaj tednov dvatisoč ljudi, od katerih jih je bilo sto petindvajest samo

kuharjev in kuharic. Štiri tisoč konzervnih doz samega sadja so porabili na dan. Pod šotiri so bile povsod položene deske v obliki parketnih tal, da se ne bi kak prebivalec seznanil s škorpjoni. Pet poštnih uradov je skrbelo za zvezo z zunanjim svetom, pošta od zunaj je pa prihajala dvakrat na dan iz mesta Yome. 50 km oddaljenega. Umevno je, da so postavili tudi majhno radio postajo. Dve veliki baraki sta služila namesto kazina, kjer so se ljudje med odmorom zabavali in prirejali koncerte. Kljub velikim vročinam se je vsak večer našlo tudi nekaj neustrašenih plesalnih parov.

Sredi puštinjskega mesta so izkopali vonjak, ki je dajal dnevno 225 hektolitrov vode, ki pa so jo rabili samo za konje in kamele, dočim so dobivali pitno vodo za ljudi iz omenjenega mesta Yome. Telefonska centrala je vzdrževala zvezo med posameznimi šotiri, od katerih je bil največji in najlepši šotor bolnice. Pri vsakem šotiru je bil izvrsten prostor za otekajočo vodo in 88 jih je imelo nalogo osveževati utrjene igralce. Da je bila v tako komfortnem mestu tudi električna razsvetljava, ni treba posebej navajati. Na razpologo so imeli tudi igrišče za tenis.

Globoka žalost.

— Ali boste prišli k pogrebu moje tašče?
— Ne, ker žalujem.

Vztrajnost.

Janez Potrpin je bil vzgled potrpežljivega ljubimca. Kljub temu pa je slovesno protestiral, ko je njegovo deklo nekaj minut po 7. zvečer prišlo neprozno k sestanku.
— Zaradi par minut pa se res ne izplača jeza, mu je dejala. »Dogovorila sta se za sedmo, sedaj pa je pravkar 7.20.«
— Ti si se žal zmotila v dnevu, draga moja, je vzdihnil z odpuščajočim pogledom. »Jaz stojim tu že od včeraj zvečer.«

Kramarjev:

Trnovski originali

Gostje stare ljubljanske gostilne.

Ježinatov Jože, ki sem ga že omenil, je bil premožen Trnovčan. Redno vsak dan je zahajal k Brgantnu. Ko so se nekoč pogovarjali o lovu, je izrazil željo, da bi se ga rad udeležil in on. »No, Jože, pa pojdi z nami,« ga prav prijazno povabi Šimen, pravcati kolofotkar z mesta. »V nedeljo jutraj gremo na zajce na Golovec.«

— »Dobro, pridem.«
Jože sicer še nikdar ni imel v roki ne civilne ne vojaške puške, ker ni bil vojak. A to ga ni oviralo. Se isti dan se je dogovoril s svojim prijateljem, da mu posodi puško in pokaže, kako je ravnati z njo. Naslednji dan pa se je podal v Mestnj log na strelsko vajo. Daleč tam za Curnovcem, kjer je imel svoje travnike, si je obesil na staro vrbo kos papirja za tarčo in pričel streljati vanjo. Prvig strel so šli sicer mimo, a kmalu se je privadil meriti; po nekaj strelih je postal že tako siguren strellec, da je šla vsa tarča v franže.

Z veseljem je pričakoval napovedane nedelje.
Zgodaj jutraj so se zbrali pri Brgantnu povabljeni lovci in prvi med njimi je bil Jože. Prepeljali so se s čolnom čez Ljubljanico, potem pa krenili po najbližji poti na Golovec. Ko so dospeli vrh hriba, opozori Šimen Jožeta na zajca, ki je tičal v grmu. Hitro sname Jo-

že puško z rame, pomeri, puška poč in zajec se zvrne. Z nepopisnim veseljem hiti proti grmu ter vzklizne: »O, mandl, al' te imam?!« Hlastno pograbi zajca za ušesa ter ga dvigne. V istem hipu pa tudi že opazi prevaro. Iz začevnega trebuha je molela slama, s katero ga je Šimen nagačil. Ježno ga treščil ob tla in jo odkuri proti domu. Šimen in njegovi prijatelji so ga klicali nazaj, toda Jože se ni zmenil več za nje. »Kuhal je rivec« skoro štirinajst dni. Ta čas ni bil za nikak pogovor. Toda prijatelji ga niso pustili pri miru; pri vsaki priložnosti mu omenjal nagačenega »mandita«.

Med Brgantove goste je zahajal tudi Pravarharjev Janez, suh in šibek možiček s kakimi šestimi križi na hrbtu. Če so ga gosti pustili pri miru, mu je postalo dolgčas in hotel je oditi. Toda gosti so ga pregovorili, da je ostal. Prišel se je raznovrsten razgovor in postal so dobre volje, posebno ko je Ježinatov Jože naročil liter vina, da ga izpijejo skupaj. Polagoma so napeljali pogovor, kdo izmed njih je najlažji. Takoj je bila vsa družba razdeljena na dve plati. Večina je trdila, da je Pravarhar najlažji, da nima niti 56 kg, ostali pa so se zavzeli zanj in trdili, da jih ima gotovo nad 60. Prišlo je do stave. Da se dožene, kdo ima prav, so sklenili, da se mora tehtati. Urno stopi Tine v kuhinjo ter prinese rimsko tehtnico in močan drog. Dva možakarja stopita v sredo sobe, si položita drog na rame, tretji pa obesi na drog tehtnico.
— »Janez, sedaj pa le na vago.«

Janez pristopi k tehtnici in zajezdi sklenjene tehtnične verige. Privzdigne jo ga in pričnejo premikati kembeli po tehtnici sem in tja, toda prav počasi, da doženejo čim natančnejšo težo. Ker je trajalo tehtanje vendarle predolgo, so pričele Janeza verige tiščati in jel je moledovati, naj ga vendar že hitro stehatijo. Ko se jim je zdelo, da je tiščanja verig dovolj, so ga spustili k tlom in ugotovili, da tehta 65 kg. Ta ugotovitev je Janeza tako razveselila, da je pozabil na svoje bolečine in ga spil par kozarcev kar v duško.

Pri prvi priložnosti pa jim je Janez zopet nasledil in tehtanje se je pričelo z novega ter se je ponavljalo potem še prav pogosto.

Kadar je bil v najboljšem razgovoru in razgret od rujnega vina, mu je nasproti sedeči gost navezal vrvice na nogo. Pričeli so si napijavati in trkati s kozarci. Kakor hitro pa je Janez nastavljal kozarec na usta, ga je cukal prijatelj za nogo. Stresal ga je tako močno, da ni mogel piti. Janez je odstavil kozarec, pogledal pod mizo in zakričal: »Kaj za 'n hudič me cukta za nogo!« Prijatelj je odnehal in Janez je izpraznil kozarec do dna.

V svojem dobrem razpoloženju je naročil natakariči, naj mu nalije v steklenico četrt litra vina, da ga ponese domov svoji ženi. Napolnjeno steklenico je vtaknil v vnvanji žep svojega suknjiča ter se veselo razgovarjal dalje. Sosed pa mu jo je izmaknil in odšel iz sobe. Ko se je vrnil, mu je vtaknil v žep drugo steklenico, napolnjeno z vino, pomešano s krsom.

Afera generala Zagorskega

Konfiskacije opozicijskih listov na dnevnem redu. — Sama ubijanja in domneve. — Zagonetni avto.

Pobeglega poljskega generala Zagorskega iščejo poljske vojaške oblasti, orožništvo in policija. Iščejo ga tudi tiskovni organi desničarskega tabora. Poljska javnost hoče vedeti, kam je general izginil. Z iskanjem si belijo glave celo ravnatelj berlinske radio postaje. Med vladnimi in opozicijskimi listi se pa vodi ves ta čas ljuta polemika in konfiskacije listov so na dnevnem redu. Narodno - demokratska »Gazeta Warszawska Poranna« je bila v 24 urah štirikrat zaplenjena. Dva situacijska članka v zvezi s pobegom in iskanjem generala Zagorskega sta bila zaplenjena v narodno - delavskem glasilu »Głos Codzienny«. Tudi dnevnik »Polska Katoicka« je bil konfisciran. Z generalovo afero se pečajo tudi glasila sedanje vlade, kakor »Epoka«, »Głos Prawdy« in »Kurjer Poranny«. Krščansko - demokratska »Rzeczpospolita« posveča tej aferi več pažnje kot vprašanju, kdaj bo sklican parlament k izrednemu zasedanju. Največ poročata o generalovi aferi dvakrat dnevno »Expres Poranny« in »Kurjer Czerwony«. Tudi židovsko glasilu »Nasz Przegląd« priobčuje dan za dnem obširna poročila o zagonetnem begu generala Zagorskega.

General Zagorski je izginil. Kje se skriva, ne vedo niti člani njegove rodbine. Izginil je v Varšavi in nihče ne ve, je-li se še skriva v prestolici ali pa jo je skrivaj zapustil. Znano je samo to, da je po begu iz preiskovalnega zapora prispel v Varšavo v spremstvu dveh častnikov generalnega štaba. Ta dva častnika sta bila zadnji prič, ki sta na varšavskih tleh govorila z generalom in ki sta ga v imenu vojnega ministra pozvala, naj se čez dva dni zgleda v ministrstvu. V poljskem tisku se je nakopičilo o generalovem begu in skrivališču toliko domnev in ugibanj, da je vsaka orientacija izključena. Poročila pojedinih listov so bila tako zapletena, da se javnost ni mogla orientirati. Nastal je pravi labirint domnev in dvomov. Naenkrat se je zapletel v afero še avtomobil »Cadillac 24«, ki ima na vesti najmanj toliko konfiskacij varšavskih listov, kolikor general Zagorski sam. Nihče ne ve, v kakšni zvezi je zagonetni avto z generalovo afero in vendar se je o njem pisalo na dolgo in široko. Uradna »Epoka« piše, da stoji ta avto na razpolago maršalu Pilsudskemu. Dobro informirani židovski »Nasz Przegląd« pa trdi, da je avto vozil zadnjič

Drama na širnem morju

Čudovita zgodba je prišla na dan pri zaslišanju pred sodiščem v angleškem mestu Rotherhite, kjer se je obravnavala smrt 27letnega strojnika na ameriškem parniku »American Trader« Louisa Fishera. Umora je bila obdolžena 24 letna sobarica Marija Waite. Kapitan parnika Hubbard Fish je izpovedal o strojnikovi smrti sledeče:

5. avgusta je prihitel k meni krmar in mi povedal, da potrebuje glavni strojnik lekarstva za bolnico, ker je en mornar ranjen. Našel sem Fishera v nezavesti. Pri njem je bil zdravnik. Takrat smo bili oddaljeni 113 mil od otoka Scille. Pripravovali so mi, da je sobarica Waite občila Fishera s karbolno kislino. Našli smo med potniki izkušeno strežnico, toda Fisher je čez 10 minut umrl. Posrečilo se mi je zadevo prikriti tako, da potnik in večina posadke ni vedela za vzrok strojnikove smrti. Potem sem šel iskat sobarico. Našel sem jo v kajuti. Pripravovala mi je, da je polila Fishera s kislino v kajuti. Imela sta ljubavno razmerje in Fisher je baje ravnal z njo zelo grdo. Ko smo se ustavili v Londonu, je hodil baje z neko drugo žensko. Strojnik je pa trdil, da ga je tudi ona varala. S karbolno kislino ga je polila samo zato, da bi se spametoval in da bi ne lazil več za drugimi. Mislila je, da bo čez nekaj dni zopet zdrav.

Zdravniki, ki so obducirali strojniko-

v smeri proti Druščniku. Isto je potrdil uredniku »Rzeczpospolite«, ki nastopa zadnje čase ostro proti vladi Pilsudskega, podpolkovnik Platkowski, ki vodi preiskavo v zadevi generala Zagorskega.

In tako je vse zapleteno. Varšava si ne more ustvariti točnega mnenja, kam in čemu je general izginil in kaj ima njegov pobeg opraviti z avtomobilom, o katerem vladni tisk trdi, da pripada maršalu Pilsudskemu. Afero še bolj zapletajo vesti, da je general izvršil samomor in da so njegovo truplo že našli. »Gazeta Warszawska Poranna« mimogrede omenja, da je Zagorski v preiskovalnem zaporu pisal svoje spomine, ki jih je hotel objaviti, čim bi ga izpustili. Ti spomini bi imeli velik političen pomen, kajti avtor je bil kot bivši častnik avstrijskega generalnega štaba dobro poučen o korespondenci zloglasne K.—Stelle (avstrijskega vojnškega urada) in je imel točne informacije o tem, kateri Poljaki so sodelovali pri vojnem uradu. Varšavski »Kurjer Czerwony« ve poročati, da je poslala berlinska radio postaja v svet nastopno vest:

»Gazeta Warszawska Poranna« odkrito dolži diktatorja Poljske Pilsudskega, da je dal odstraniti generala Zagorskega, ki je vodil proti njemu opozicijsko zadnja leta pred prevratom.

Odkod ima berlinska postaja te informacije, ni znano. Pač pa ugotavlja omenjeni list, da način, kako je bil general Zagorski izpuščen iz preiskovalnega zapora, ne odgovarja načinu osvoboditve v preiskovalnem zaporu sedežih generalov Jazwinskoga, Malczowskega in Pozwadowskega. Vsi trije so bili v preiskavi radi vloge, ki so jo igrali v času državnega puča. Predno so jih izpustili, jih je Pilsudski osebno zaslišal. Zagorski je bil pa izpuščen pred zaslišanjem, na katero je bil samo povabljen, a se ni odzval.

Omenjeni list opozarja še na eno okolnost, da namreč ime častnika, ki je spremljal Zagorskega, v listih ni navedeno točno. Nekateri listi govorijo o kapetanu Milodowskem, drugi o Miżewskem, tretji pa o Mijakowskem. Doba domnev in ugibanj je zdaj končana in pričinja se era oficijelne preiskave. Kakor vidimo, se na Poljskem o generalih piše več kakor o politikih, ministrih in gospodarskih strokovnjakih. Poljaki se krčevito drže starih tradicij.

vo truplo, so našli v železcu sledove karbolne kisline. Ker pa drobovine ni bilo obžgano, so izjavili, da dekle ni imelo namena spraviti svojega ljubčka s sveta. Zato je porota Marijo Waite oprostila.

Iz letalskega sveta

Pogrešani prekoceanski letalci najdeni. — Könncke pripravljen na start. — Velik uspeh naših letalcev v Švici.

Vtorek 16. t. m. se je vršil na progi San Francisco - Honolulu na Havajskem otočju tekmovalni polet ameriških letalcev. Razdalja San Francisco - Honolulu znaša 3900 kilometrov. Za polet je razpisal »kralj banan«, John Dole iz Havaja nagrado v znesku 25.000 dolarjev. Za polet sam se je prijavilo okoli 25 tekmovalcev, pripuščenih pa je bilo k startu samo osem letal. Letala so startala ob 16. Stirje avijoni so se radi defekta motorja vrnili že čez dve uri, vendar je eno letalo uro kasneje zopet startalo.

V tekmovalnem poletu je zmagal letalec Artur G. Goebel, ki je prispel v 20 urah in 17 minutah kot prvi na cilj, 8 ur kasneje je pristalo drugo letalo, ki ga je vodil pilot Jensen. Usoda dveh letal »Golden Eagle« in »Miss Doran« je bila sprva povsem neznana in že je obstajala bojazen, da sta aeroplana treščila v morje in da je letalca doletela

slična tragična nesreča kot Francoza Nungesserja in Collija. Ameriška mornarica je takoj mobilizirala vse svoje razpoložljive sile. Križarke in letala so preiskala vso progo v smeri, kjer so letela letala in končno so odkrili dvokrovnik »Miss Doran« na malem otoku Mani. Letalo je upravljala letalka Doranova sama. O dveh letalih še vedno ni sledu, vendar upajo, da ju bodo kmalu našli.

Sprejem letalcev na Honolulu je bil navdse prisrčen in iskren. Mnogiča je prodrla vojaški kordon, zajela oba letalca in ju v navdušenju, dvignila na rame ter nosila po mestu. Veselje je doseglo vršek, ko je tudi Aloha prispela na cilj. Splošno radost in veselje prebivalstva pa je kalila vest, da se pogrešajo tri letala.

Nemški letalec Könncke se pripravljajo k startu za prekoceanski polet. »Germania« je že v pripravljenosti in računa se, da bo Könncke startal v noč od sobote na nedeljo. Nad oceanom še vedno divjajo viharji in Könncke samo čaka na ugodnejše vreme.

Po objavah komande za zrakoplovstvo na mednarodni letalski tekmi v Curihu se je tekme udeležilo 9 držav, Nemčija, Holandska, Francija, Švica, Italija, Češkoslovaška, Poljska, Švedska in Jugoslavija.

Tekme se vrše v zelo neugodnih vremenskih razmerah. Alpe pokrivajo gosti oblaki.

Tekma se je pričela 18. t. m. ob 5. zjutraj na progi Curih - Thoun - Belizona, ki meri 350 km. Samo naša skupina je bila kompletna. Od 25 tekmovalcev jih je prispelo v Thoun samo 8, v Belizono pa 6. Med potjo jih je pristalo, oziroma se je vrnilo v Curih 11 letalcev. Naša skupina z Vidalem in Majevičem je dospela v Thoun.

Popoldne je Građišk v dobrih vremenskih prilikah in po operaciji na nogi poletel iz Belizone v Curih, kamor je dospel ob 15.22. 27. t. m. se bo vršila v Curihu druga tekma, katere se lahko udeležijo vsi, ki na prvi niso uspeli. Včeraj popoldne ob treh so pričele akrobatske tekme.

Nevarna pošiljka

Italijanski konzul v Nancyju je deležen posebnih simpatij. Že opetovano je bil nanj izvršen atentat, ki pa se vedno izjalovi. Te dni pa je prejel pošiljko, ki ga gotovo ni razveselila.

Ko je v sredo popoldne vstopil v stanovanje, je opazil na pisalni mizi mal usnjen kovčeg, v njem pa je bil šopek vrtnic in nageljev. Ko je stopil bliže, je opazil, da se vali iz kovčega dim. Zaslutil je takoj nevarnost in opazil vzgledno vrvice, katero je odstranil. Nato je o dogodku obvestil policijo, ki je ugotovila, da je bila v kovčegu bomba v obliki ploščice čokolade. Policija je takoj uvedla obširna poizvedovanja, ki pa so zaenkrat ostala brezuspešna. Sodi se, da so atentat pripravljali v Franciji živeči italijanski emigranti, ki so morali bežati pred fašistovskim režimom.

Tiskovna napaka ga je rešila smrti

V sredo se je vršila pred pariškim vojnim sodiščem obravnava v zadevi ničnostne pritožbe znanega poveljnika rifskega topništva Otta Klemsa. Klems je bil svoj čas francoski legionar, a se je pozneje pridružil maroškim upornikom. Zato ga je vojno sodišče obsodilo na smrt. Klems je vložil ničnostno pritožbo, ki jo je vzklicno sodišče vpoštevalo in mu zamenjalo smrtno kazen s prisilnim delom tekem 7 let.

Edini motiv, radi katerega je bila obsodba prve instance razveljavljena, je bila tiskovna napaka v prvi obsodbi, kjer je bil obtoženec označen pod imenom, ki ga je nosil kot častnik rifske armade. Smrtna obsodba se je glasila na Said-el-Hodža, Zagovorniku se je posrežilo dokazati, da se je Klems pri upornikih imenoval Said-ben-Hadž. — Obsodba je bila torej napačna in zato jo je vzklicno sodišče razveljavilo. Po določbi, da se mora smrtna obsodba

izvršiti v 24 urah, je bila Klemsu smrtna kazen zamenjana v kazen na svobodi.

Otto Klems, bivši častnik nemške armade, je prišel v Afriko kot tujski legionar. Začetkom francosko-rifske vojne je pobegnil in se pridružil Abd-el-Krimu. Organiziral je upornikom topništvo in telefonsko službo ter združil divja plemena v močno vojaško edinico, ki se je dolgo uspešno upirala modernu organizirani armadi. Po porazu upornikov so ga Francozi ujeli.

Jupiter se približuje zemlji

Te dni se Jupiter naglo približuje zemlji. V septembru doseže najmanjšo razdaljo od zemlje. Že zdaj je oddaljen od nje 600 milijonov kilometrov, kar je v primeri z oddaljenostjo drugih nebesnih teles malenkostno. V jasnih nočeh vidimo Jupitra razločno z manjšimi daljnogledi, pa tudi s prostim očesom. Odlikuje se z mirno, rdečkasto svetlobo, ki malo zaostaja za svetlobo planeta Venere. Jupiter ima na svoji površini paralelno z ekvatorjem temno pogo, ki se vidi lepo tudi z manjšim daljnogledom. Ta pega je nekaj izrednega. Pojavila se je najprej l. 1878 in od takrat se je že opetovano izpreminjala. Zadnja leta se je nekoliko zmanjšala, vendar pa meri še vedno 40.000 km po dolgem in 10 tisoč km po širini. Premer naše zemlje znaša komaj 12.000 km. Iz tega je razvidno, kako ogromen je Jupiter.

Pega na Jupitru se periodično pojavlja in izginja, kar je v neposredni zvezi z vrtenjem planeta okrog njegove osi. Na podlagi tega so zvezdoslovci izračunali, da se Jupiter zavrti okrog svoje osi v 9 urah 55 min. 37 sek. Dan in noč sta torej na Jupitru za nad polovico krajša kot na zemlji. Največji planet solnčnega sistema se suče okrog svoje osi najhitreje, kar je v astronomiji izredno pojava. Ker je obseg Jupitra 11 krat večji od obsega naše zemlje in znaša 450.000 km, se premika vsaka točka na Jupitrovi površini s hitrostjo 45.000 km na uro. Zato je centrobežna sila na Jupitru zelo velika in to je vzrok, da je planet ni povsem okrogel.

Čeh - rumunski senator

Rumunski senat je dobil nedavno novega člana, katoliškega škofa Cisarja, ki se je pisal prvotno Cisař. Njegov oče je bil Čeh František Cisař, mati pa Poljakinja. Sin, ki je bil rojen v Rumuniji, kjer je dovršil tudi študije, je postal Rumun. Njegov oče je bil češki krojač, ki je potoval s škarijami po svetu in se končno naselil v Rumuniji. Njegov sin je vodil dolga leta krojačnico. Njegov sin, sedaj knezoškof, se je posvetil bogoslovstvu. Študiral je v Rimu kot gojennec znane kongregacije za širjenje katoliške vere. Po povratku v domovino je deloval nekaj časa v Bukarešti, pozneje pa v Krajovu. Po vojni je bil imenovan za škofa v Jasah.

Katoliki žive v pravoslavni Rumuniji raztreseno in imajo tri večja središča. Prvo je škofija v Krajovu, drugo v bukovinskih Jasah, tretje pa knezoškofija v Bukarešti. Po rumunski ustavi so zastopana v senatu poleg pravoslavne, tudi vse druge priznane cerkve. V Rumuniji so od države priznane poleg pravoslavne štiri cerkve in sicer protestantska, katoliška, židovska in mohamedanska. Katoliški zastopnik v senatu je vsakokratni knezoškof v Bukarešti. Aleksander Cisar je med najmlajšimi senatorji. Star je še le 47 let.

Pomotoma poročeni

Nedavno je bilo stavljeno angleške-mu vrhovnemu sodišču čudno vprašanje: Ali je mogoče skleniti zakon pomotoma? Ali se more moški oženiti, odnosno ženska omožiti, ne da bi vedela s kom?

Na taka vprašanja se glasi odgovor običajno: ne. Vendar je pa mogoče odgovoriti tudi trdilo. Poročni obred je lahko nesporazum. Pri neki poroki je začel duhovnik za hrbotom plaho šepetanje: Povejte mu to! Hitro, sicer bo prepoznal! Požurite se! »Kaj se je zgodilo?« — je vprašal duhovnik. — »Za nevesto stoječi mladenič je stopil ves bled naprej in odgovoril: Nevesta se poroči z menoj, ne pa z njim. Mladeniča sta zamenjala prostore in poroka je srečno končala.

Pri neki drugi svatbi je duhovnik opazil, da sta vpisala novoporočenca v register napačna imena. Izkazalo se je, da zadene krivda duhovnika, ki si je za beležil imena druge dvojice, katero bi moral poročiti istega dne. Zmota je popravil na ta način, da je zaročenca znova poročil.

Često pa imajo pomotoma sklenjeni zakoni dalekosežne posledice. Pred leti je navedla neka žena tak primer kot argument za razporoko. Rojena je bila v Južni Afriki, kjer je preživela do 13. leta v samostanu. Nato je odpotovala s svojo materjo v Cape Town, kjer je ostala do konca vojne. Pozneje se je hotela preseliti z materjo v Anglijo. V Cape Townu se je seznanila z nekim mladeničem, ki ji je zadnji dan pred njenim odhodom zagrožil, da jo ustrelji, ako mu ne obljudi, da postane njegova žena. Mladenka mu je obljudila, rekoč, da se snideta pozneje v Londonu. Toda mladenič je zahteval, naj mu da obljudbo pismeno. Pripomnil je, da lahko v Londonu prekliče, ako bi ga ne ljubila. Mladenka je zahtevano listino res podpisala in še istega dne je odpotovala. Pozneje je prispel mladenič za njo v London in zahteval svoje zakonske pravice, češ, da sta bila v Cape Townu zakonito poročena. Oblasti so to potrdile in tako je morala mladenka proti svoji volji v zakonski jarem.

Neki mladenič iz bogate italijanske rodbine je postal žrtev neke Angležinje, ki se je hotela na vsak način omožiti. Zaljubljen se je v njo in ko ga je nekega dne pozvala, naj se pro forma poroči z njo, je mislil, da gre za nedolžno šalo. Šel je z njo na magistrat, kjer so ju civilno poročili na njene stroške. Ko se je mladi mož vrnil, je začel dvojni obred na magistratu. — Zdaj sem vaša žena, — je odgovorila smeje. — Nikar se ne razburjajte, saj gre samo za formalnost. Vsak čas lahko zahtevate razporoko. In res sta se takoj ločila. Žena nikoli ni nadlegovala svojega moža, izvzemši če ga je nujno potrebovala. Proti svoji volji poročeni mož se je pozneje vrnil v Italijo, kjer se je drugič poročil. Toda oblasti so ga pregnale radi bigamije. Šele po dolgem prizadevanju se mu je posrečilo izposlovati ločitev od prve žene, s katero se je poročil, ne da bi vedel, kaj počenja.

Pajek kot vremenski prerok

Znano je, da naš kmet iz kretenj raznih domačih živali; leta in petja ptičev itd. često sklepa, kašno vreme se obeta za drugi dan. Se bolj zanesljiv vremenski prerok, kakorekaj vž barometer, pa je pajek, ki se ga v nekaterih krajih poslužujejo za vremensko napoved.

Dolga in natančna opazovanja so pokazala zanesljivost indirektnih pajkovih vremenskih napovedi. Če n. pr. grozi veter ali dež, potem pajek skrajša niti svoje mreže in ostane v tem položaju toliko časa, dokler je vreme nesigurno. Če so niti dolge, potem je baje z gotovostjo računati, da bo vreme trajno lepo. Če je pajek len in nepremično ždi v svoji mreži, potem je računati za dežjem. Če se pajek med dežjem loti posla, se nam obeta lepo vreme v najkrajšem času. Če se pajek med 6. in 7. uro zvečer suče okoli mreže, je pričakovati lepo in jasno noč. Seljaki nekaterih krajev menijo, da je pajek bolj zanesljiv vremenski prerok kot vsak barometer.

Sodišče

Prosjak Malha.

Kamor pride berač Malha, ga povsod obdario. Mož zna govoriti in se tudi milo solziti, če ne zre družace.

Malha je še mlad človek, 25 let star, a ker ni našel dela, si je izvolil za svoj poklic beračenje.

Ne prosjači kakor drugi siromaki, ki jadukujejo in tarnajo, a pri tem smrdijo po česnu, žganju ali po komurslobi. Malha se vsak dan lepo umije in nastopi s prijaznim smehom: »Nesrečne sem, službe nimam, ali naj grem v Savo? Žalosten je moj položaj, na ljudi sem navezan, vem, da me boste podprli, s kako kronico: pomislite to nesrečo, pred tednom dni mi je »bolela mati, na smrtni postelji leži, nikogar nima, da bi ji postregel, jaz sem pa daleč od nje. Tam daleč na Koroskem leži, enkrat bi jo še rad videl, rad bi ji zaprl nieme trudne oči, vem, da bo kmalu umrla.«

Malha laže, si briše solze in samemu sebi verjame, čeprav ve, da je mati umrla že pred 10 leti.

Fant se dobro uživi v svojo vlogo, ljudje mu dajejo, ker se jim smili, on pa hvaležno pobira darove, se globoko klanja in se smeje past. Tam v predmetni krčmi je običajno konec njegovega križevega pota, tam ima svojo drago mater-merico žganja, ki mu je ljubša in ki je nikdar ne zapusti. Ko se ga lepo nasrka, se seljaci med travico zeleno, kjer zasania ob monotonni godbi črnih murčkov sladke sanje.

Tudi junija je hodil Malha od niše do niše po ljubljanski okolici. Ko je pravkar prišel iz neke hiše, ga je nazovril orožnik: »Malha, ali spet po »šeftu.« saj sem vam že dostikrat rekel, da je prepovedano beračiti.«

— Če ste rekli, ali ne, beračil bom pa mir besedi, živeti moram, se je odrezal Malha.

— Kje ste pa bili pred par dnevi, Malha, nekaj novega imam za vas. Kar na lepem so vas osumili, da ste vi pri Jernejku vlomili in odnesli okoli 600 Din.

— O to pa ne, bog naj me »ferdamas«, če sem to naredil, je hitel Malha.

— Ne, se bomo že prepričali, ker vas pa preveč noge srbe in se nikjer stalno ne nahajate, boste pa šli z menoj na ričet toliko časa, da se ta zadeva polasni.

— Nedolžen sem, zato nič kaj rad ne grem.

— No, le pojdite, saj vam za beračenje tako ne uide par dni nagrade, vam bočjo že šteli, če niste kradi.

— O, ta moja uboža mada' Komaj sem jo malo napolnil, že so se spet nehali zlati časi prostosti, je tarnal Malha in šel z orožnikom.

Pa je vprašal sodnik Malho, če pozna Jernejčka iz Suhe vasi. Ne pozna ga in ga tudi še nikoli videl ni.

Prišel je Jernejček in dejal, da Malho sicer pozna po obrazu, da pa tiste dni ni hodil Malha po vasi okoli, temveč, da je bil nekdo drugi, ki je prosil pri njem in mu najbrž tudi odnesel iz zaklenjenega kovčeka denar.

Malha je bil zaradi tatvine oroččen, a bil je zelo slabe volje. Radi beračenja je namreč moral sedeti pet dni in ko je odhajal iz sodišča, je godrnjal: »Da je moral tisti hudič beraški krasti tam okoli Ljubljane, če bi ne bilo tiste tatvine bi orožniki gotovo ne stikali za menoj in danes bi lahko ležal pod kako brezo in se lepo hladil ter vžival dobrote ljudi in božje narave, tako se pa moram zdaj v tei vročini pehati po cesti, pa še stražnik me spremlja v domačo občino, a take družšine imam kmalu več kot preveč!«

V. Černi:

Hitra ljubezen

Nekdo je potrkal. Odprl sem vrata.

— Ali ste vi, Sergij Sergijevič? je vprašalo modrooko dekle.

— Da.

— Prinesla sem vam pismo iz Moskve.

— Tisočkrat vam hvala. Prosim, sedite.

Iskala je nekaj časa v svoji ročni torbici in nato dejala:

— Oprostite! Pismo sem brčkone pozabila v kovčegu.

— Nič hudega. Ali ste prišli za delj časa?

— Glejte, to je odvisno od vas! je odgovorila smehljaje. — Če mi preskrbite kako službo, potem...

— Oh, to pa je trenutno zelo težko. Povsod reducirajo...

— Toda z dobro voljo in s pomočjo vaših zvez bi morda le šlo.

— Ne, sem dejal dosledno, službe nimam nobene za vas. Vendar pa vam lahko predložim nekaj drugega.

— In sicer?

— Zadeva je ta, da se že več let pripravljam, ne da bi prišel na zeleno vejo. Preobložen sem z delom. Prav danes sem mislil na to... Veste kaj... Poročiva se!

Dekle se je zasmejalo. Pogledal sem na uro.

— Sedaj je tričetrt na deset. Če greva takoj z doma, sva v dvajsetih minutah v uradu za civilne poroke. Imam tam zveze, da se nama ne bo treba navstajati in da se tudi v službi ne bom zakasnili. Poklical bom takoj kuharico Marijo in ti... oprostite, vi, ji povejte, kaj naj skuha za obed. Danes bom obedoval že doma.

— Jaz bi se vseeno rada prej še preoblekla. Prihajam naravnost z železnice.

— Oh, kaj še. Neumnost... To boste že potem storili. V poročenem uradu se vam ni treba sleči. Pojdiva, draga moja, deset je že ura.

Ko sva šla po stopnicah navzdol, sem ji dal ključ.

— Ta je od omare. Daj Mariji iz nje perilo, da ga odnese k perici.

Ko sva sedela vozu, sem ji povedal, da zaveza pred levim oknom ni v redu in da je treba prenesti stare knjige na podstrežje, ker so se v njih zaredili molji. Zazdehal je.

Ko sta prišla v poročni urad, je vprašala začudeno:

— Ali se pišeš Barsov? Na pismu, ki sem ti ga prinesla, je stalo drugo ime.

— In sicer?

— Ne morem se spomniti.

— In od koga je bilo pismo?

— Od Marje Nikolajevne.

— Pokrovske.

— Meni je popolnoma neznana.

— Čudno...

Na cesti je vzela iz torbice pismo skupno z rožbikom in čitala:

— Gospodu Sergiju Sergijeviču Perepjolkinu.

Zasmejal sem se na ves glas.

— Ta stanuje vendar eno nadstropje višje.

Prebledela je.

— Kaj pa je prav za prav? je vprašala.

— Uradnik. Oženjen. Tri hčere ima.

— Odleglo ji je.

— Torej, na skorajšnje svidenje, sem ji dejal in ji poljubil roko. Ob petih bom pri obedu doma.

— Drži! je vzkliknila veselo in si prižgala cigareto.

— Ti tudi kadiš?

— Seveda! Prinesi seboj vina. Saj morava svojo poroko vendar nekoliko zaliti. Mogoče imaš premalo denarja? Danes je petnajstega...

— Da, žal.

— Bova pa brez vina prestala. Kupi rajši steklenico piva. Pojdi, da ne prideš prepozno.

Zamahala mi je z roko v slovo in odšla proti električni.

— Stoj! Stoj! Počakaj malo!

Obrnila se je.

O čem govore Tržačani

God kraljice Jelene. — Simpatije in antipatije. — O divjem zakonu in ženskih slutnjah. — »Drugo poglavje fašistovskega asimilacijskega programa.

m. n. — V Trstu, 18. avgusta.

Danes je god italijanske kraljice Jelene. »Piccolo«, ki ima že od nekdaj godovnik kronanih glav neizbrisno napisan v svojih uredniških možganih — pred leti se je na ta dan spominjal rojstnega dne onega cesarja Franca Jožefa, sedaj je porogljivo »Checco Beppe« imenovanega, ki se ga ogromna večina Tržačanov, laških seveda, čim dalje bolj spominja s tistimi bridkimi občutki, s katerimi so se davni predniki »Piccolovega« lastnika v sinajski puščavi spominjali polnih egiptovskih loncev — je posvetil kraljici Jeleni ob tej priliki naslednje voščilo:

»Danes se vrača god Nj. Vel. kraljice in posebnim ljubeznijo, z neizpremenjeno vdanostjo pošilja nepozabljena, zvesta duša Trsta Vzvišeni Gospe, bleščečemu zgledu najlepših rodbinskih in kraljevskih čednosti, najvnetejše voščilo, želeč ji, kar je najdražje njenemu srcu. Naj bi Bog Domovine — tu se ne ve, ali misli »Piccolo«, resničnega Boga, ker Bog v nebesih menda vendar še ni Lah ali pa gospoda Mussolinija, ki je dejanski laški bog — za dobra dela, ki jih je storila, za luč dobrote in ljubezni, ki jo je razlivala na Svoji poti, dal Njej, Njeni Hiši Njnim otrokom srečo in slavo!

Lepo voščilo, zares lepo! Fašistovski »Il Popolo di Trieste«, cigar fašistovski mozgani gledajo seveda samo naprej v bodočnost, fašistovsko bodočnost, in nima spomina za preteklost, ne omenja kraljičnega godu niti z besedico, dočim pa se je pred dnevi seveda spominjal rojstnega dne Njeje, posebej Italije, Benita Mussolinija, in še danes objavlja vesti o darovih, ki jih je ob tej priliki prejel »Duce«. Kaj hočete! Kraljica Jelena je sicer res popolnoma asimilirana toda je pa vendar tistega plemena, ki ni ne bo nikdar prav po godu snoparstvu in še tem manj, ker je dala Savojski vladarski hiši potomstvo, katero se je z materino krvjo navzelo tudi tistega Črnogorskega duha, ki ne trpi drugega nad seboj. Govori se po Italiji, da kraljica Jelena prav zato ni preveč priljubljena med snoparji, ker se smatra, da je prav ona, to se pravi njen vpliv na prestolonaslednika Umberto zarok, da vlada tako veliko nasprotje med njim in gospodom Mussolinijem. In kraljica da iz dveh razlogov ne more in ne more fašizma:

Pravijo namreč, da je kraljica Jelena precej starinska, nemoderna v svojih nazorih glede rodbinskega življenja in da zato ne more prav nekoga zelo zelo visokega fašistovskega državnika, ki še vedno ne smatra za potrebno, da bi svoj divji zakon, ali kakor se stvar imenuje s strokovnim izrazom, konkubinat, izpremenil v pravo, zakonito zakonsko zvezo. Stvar je seveda tudi kolikor toliko nerodna zato, ker se mora ob raznih svečanostnih prilikah, ko so prisotne gospe visokih državnih funkcijonarjev in politikov ter zastopnikov zunanjih držav, prehajati z nekim mučnim molkom preko tega dejstva, da nikdar ni prisotna »gospa, onega zelo zelo visokega državnika, ki se s svojimi otroci sploh ni nastanila v Rimu, in njeno odsotnost treba opravičevati z izgovorom, da je gospod

tako zaposlen s svojimi državnimi opravki da nima časa za svoje lastne rodbinske zadeve. Drugi razlog, da kraljica Jelena in po njej prestolonaslednik Umberto nista naklonjena fašizmu, pa pravilo, da tiči v kraljičini slutnji — ženska ima pač v tem pogledu zelo fin sluti — da je fašizem skrajno nevaren savojski vladarski rodbini in da bi se znalo zgoditi, da jo nekoga dne porine pred njena lastna vrata.

Tako je pač razumljivo, da službeni fašistovski tisk prehaja z molkom preko godovnega dne kraljice Jelene! Seveda, saj je toliko važnejših stvari, a prav posebno še pri nas na Primorskem, kjer že daleč nismo tako asimilirani kakor je od fašistov prezirana, da ne rečem naravnost: sovražena kraljica.

»Il Popolo di Trieste« je prav danes pričel — pač v smislu onega sklepa o enotnem postopanju vsega primorskega fašizma v vprašanju »drugoročev«. Prvi naskok je, kakor znano, veljal »drugoročnemu« tisku, ki mora pričakovati vsak čas smrtnega udara. Sedanji naskok pa velja, v zvezi s prvim — »hujskaški, protidržavni, jugoslovensko treidentski duhovščini!

Te dni so objavili laški listi vest, da je bilo pet duhovnikov videmske nadškofije zaradi njihovega protifašistovskega delovanja aretiranih in obsojenih v vedelno konfinacijo. Ta dogodek je dal fašistovskemu tisku povod da je vobče zagrel proti duhovščini, ki se ne pokori slepo fašistovskemu ukazom, a v današnjem »Popolu di Trieste« se je oglasil nek »italijanski duhovnik«, ki zahteva da naj cerkvene in državne oblasti uvedejo preiskavo o moralnem in zlasti političnem vedenju mnogih duhovnikov, češ da bi se tako našlo mnogo takih, ki jih je treba konfinirati. »Koliko zločinov proti državi se zagreša v zakrstitih, na sestankih, v zbirališčih! Kam ho- di večina duhovnikov na počitnice? V Jugoslavijo! Evo, odtod poostribe tendenci- joznih vesti proti Italiji iz one blažene kra- ljevine! Oblasti v teh krajih lahko ugotove, da se italijanski duhovniki nahajajo v slab- ših razmerah ko pred vojno, a koliko du- hovnikov slovenskih in avstrijskantskih, pa še dalje rovarijo! Vprašajo naj se dobri italijanski duhovniki, naj že vendar oblasti uvedejo preiskavo, pa se bo videlo, kaj pride na dan!

Tel, kakor vidite, v resnici »globoko krščanski« zahtevi »italijanskega duhovni- ka« je dodal »Popolo« dostavek, v katerem pravi da ni prvič, da ga opozarjajo na de- lovanje »tulega« duhovništva proti Italiji in fašistovskemu režimu v primorskih pokra- ljinah. Neko pismo da ga je opozorilo na neke tajne sestanke slovenskega duhovni- štva v Trstu, in list se je sam prepričal, da opozorilo odgovarja resnici. Slovenska duhovščina da v resnici ne priznava do- vršenega dejstva — da je Primorje itali- jansko — in še dalje agitira med svojimi sonarodnjaki za veliko Slavijo ki naj bi segala semkaj preko Alp. Ali če bi se slo- vanska duhovščina omejevala samo na agi- tacijo za taka nenaravna in protizgodovin- ska stremjenja, naj bi še bilo; toda deluje

tudi na to, da bi se zlasti »drugoročna« mladina ne udeleževala italijanskega naci- onalnega življenja, in če se duhovnik sam ne upa agitirati za to, pa vpliva na mladino po svojih znamenjih, celo po svoji kuharici, ki jim nalaga, da grajo slovensko mla- dino, če poje italijanske pesmi, če nosi krol italijanske vojske, je čita italijanske liste. Če ne dela drugega, razširja tak slovenski duhovnik lahomrže slovenske liste. V Istri da je neki slovenski župnik, ki graja župljane, če čitajo italijanske liste, in jim ukazuje vsem, da morajo kupovati in čitati neki hrvaški zakoni listič (»Pučki Prija- telj«), ki se daje neprestano zaplenjevati, pa vendar kroži s svojim smrtonosnim strupom po istih istih selih. Sicer da je drugoročno ljudstvo boljše, kot se pa misli, ker ta propaganda dosega tako malo uspe- ha, toda vendar je treba, kakor je predla- gal oni »italijanski duhovnik«, da politične in cerkvene oblasti uvedejo preiskavo. Cerkevne oblasti bi si morale preskrbeti dovoljno število benečanskih duhovnikov — tu uporablja izraz »sacerdoti«, »duhov- nički«, dočim rabi ko govori o naši duhov- ščini, zanimljivo izraz »prete«, kar bi po- menjalo tako nekako »pope ali efar« — ki bi hoteli prevzeti službo na delu ter bi bili pravi misijonarji italijanstva in pomir- jenja namesto slovenskih »farjev«, ki o- gostoma niso niti italijanski, temveč jugo- slovenski ali češkoslovaški državljani. »Kakor se je storilo z učitelji, se mora storiti tudi s farji! In zaključuje hinavski: »Ni to nasilstvo ali trinoštvo, kar svetuje- mo, temveč le delo nacionalne obrambe in delo za pomirjenje med avtohtonim (seve- da laškim) prebivalstvom in priseljenimi Slovani s čimer se odpravijo vzroki trenja in možnosti sovraštva v korist delovnemu ljudstvu in stvari miru.« —

Kdor pozna fašistovske metode, ve, kaj vse to pomenja. Jasno je, da se v kratkem prične splošna gonja proti slovenski duhov- ščini: preiskave, aretacije, razveljavljanje opcije, izgon konfinacija. Tako je torej »drugo poglavje« fašistovskega asimilaci- skega programa!

stimi pridelki, pri katerih je zavržen nadalj- ni razmah produkcije predvsem od boljše trgovine. Važen namen zasleduje pa tudi s tem, da se producenti z ogledovanjem in primerjanjem dotičnih pridelkov navdušuje- jo za izboljšanje dosedanjih uspehov. Ker bo imela razstava trgovsko obelodetje, bodo vel razstavljeni pridelki napredaj in se bodo ob- enem sprejemala naročila na razstavljeni vzorčno blago.

—g Kongres gospodarskih organizacij 4. septembra se bo vršil v Beogradu kongres gospodarskih organizacij. V vseh gospodar- skih krogih vlada za ta kongres veliko zani- manje, spričo izvozne sezone in valed suše močno oškodovane letošnje žetve. Kongres ima važno nalogo, da uravnoteži bilanco, ki ni najboljša. Ker je pridelki žit in koruze slab, bo v izvozu zavzel prvo mesto tobak, les in svinje. Naši konzulati v inozemstvu že sedaj sondirajo teren za dobro prodajo teh produktov. Zlasti tobak je kakovostno in ko- ličinsko zelo uspel. Svinje se bo že zato iz- važalo, ker ni koruze za krmo. Za naš to- bak se zanimajo Poljska, Nemčija in oskolo- vaska. Pa tudi v Finsko, Estonijo, Latvijo in v skandinavske države se bo letos izvažal.

—g Lesni trg. V Zagrebu je povpraševanje na lesnem trgu dobro, zlasti po meh- kem lesu. Izvoz je vedno večji. Rumunska konkurenca je začela pojemati. Velike žage so dobro zaposlene. V Sloveniji se je polo- žaj lesne industrije v toliko zboljšal, da je računati z znatnim izvozom. Vsa večja pod- jetja imajo za izvoz pripravljene značne ko- ličine obdelanega lesa, zlasti deak.

—g Prodaje. Dne 5. septembra t. l. se bo vršila pri dravski artiljerijski radionici v Ljubljani oteralna licitacija glede prodaje 1 fiakerskega voza. — Direkcija šum v Ljub- ljani odda po pismenih ponudbah približno

550 kub. m izdelanega smrekovoga lubja. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in indu- strijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. avgusta ponu- be glede dobave raznega materiala, borovih plohov, mehkih desk, steklenega papirja, gladilnega platna, plova, sidla, globin- pata, hrastovih plohov ter prediva; do 30. av- gusta pa glede dobave bakrenih plošč. Pred- metni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelstvu te direkcije. — Direkcija državne- ga rudnika v Zabukovici pri Celju sprejema do 30. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 120 kub. m jamskega lesa in 100 komadov cementnih cevi; do 6. septembra pa glede do- bave raznih delov za jamske svetiljke. — Vr- šile se bodo naslednje oteralne licitacije: 21. avgusta pri dravskem intendantskem skladi- šču (Kodeljevo) v Ljubljani glede dobave 12 polje za sušenje dvopeka. — 2. septembra pri komandi mesta v Murski Soboti; 3. septem- bra pri komandi mesta v Dolnji Lendavi gla- de dobave kruha; 1. septembra pri Celjskem vojnem okrogu v Celju glede dobave 30.000 kg slame; dne 2. septembra pa pri maribor- skem vojnem okrogu v Mariboru glede do- bave 280.000 kg seno in 120.000 kg slame. — Dne 9. septembra pri 40. poštolku »Triglav- skem« (vojašnica »Kralja Petra«) v Ljublja- ni glede dobave raznih živil (testenine, riž, strob, fižol, kavne konzerve, masl, olje, kis, sladkor, koruza itd.). Pri ekonomskem ode- ljenju Direkcije državnih železnic v Ljublja- ni se bodo vršile naslednje oteralne licitaci- je: 9. septembra glede dobave električnega materiala; 10. septembra glede dobave zati- kašev, žaril in obložnic za helioforke. Pred- metni oglasi z natančnejšimi podatki so v pi- sarni Zbornice za trgovino, obrt in indu- strijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Gospodarstvo

—g V sadjarstvu hočemo imeti izdaten in reden vir dohodkov. To pa moremo dose- či le z dobro razvito sadno trgovino. Razvoj in napredek sadne trgovine je zavisen od kakovosti našega sadnega pridelka. Čim bolj bo njegova kakovost ugajala, tem ugodnej- se bo razvijala sadna trgovina in tem bolj bodo rasli dohodki sadjarstva. Kakovost na- šega sadnega pridelka pa danes v splošnem še ni taka, da bi v vsakem oziru ugajala sadni trgovini. Kako je treba sadno drevje kultivirati in kakšne uspehe to rodi, bo po- kazala sadna razstava povodom letošnje Pokrajinske razstave od 17. do 26. septem- t. l. v Ljubljani. Tu bo razstavljeno tudi ra- zno namizno sadje v ameriških zavojih, ki dr- že okroglo po 20 kg in ki se bodo po naj- zmernejših cenah prodajali.

—g Letošnja kmetijska razstava. Ugod- ni uspehi, ki so jih dosegali dosegli jesenske kmetijske razstave, so dali upravi vsejma in merodajnim gospodarstvenim organizacijam nadaljno pobudo za prirejanje takih razstav, ki so poklicane, da pomagajo našemu kme- tijstvu do novih uspehov. Letošnja razstava, ki se bo vršila od 17. do 26. septembra v Ljubljani na veleselju in bo imela 6 raznih oddelkov, ima namen dvigniti trgovino s ti-

KAJ ČAKA DRŽAVO ? V KATERI PRIDE KLERIKALIZEM DO MOČI ?

ODGOVOR NA TO VPRAŠANJE VAM DA 16. ZVEZEK KNJIZNICE „JUTRA“.

MICHEL ZEVACO

„PAPEŽINJA FAVSTA“

ZGODOVINSKI ROMAN, 427 STRA- NI, BROŠIRAN IZVOD 45 DIN, VE- ZAN 55 DIN.

NAJZANIMIVEJŠA, NAJPRETRESLJIVEJŠA, NAJPOUKNEJŠA KNJIGA, KI JO MORATE ČITATI!

20% ceneje

vsa naročila po meri in popravila pri

Franc Szantner, Ljubljana

Selenburgova ulica 1

prvovrstna specialna izdelovalnica čevljev

za občutljive in bolne noge

Kot družabnik

z 20.000 Din pristopim k dobro dobi trgovini z mešanim bla- gom. — Ponudbe pod »Dru- žabnik/1916« na upravo »Slov. Naroda«.

Soliden gospod

dobi lepo zračno sobo (meseč- no Din 300.—); 12 minut od glavne pošte. — Ponudbe pod »Električna razsvetljava/1918« na upravo »Slov. Naroda«.

Katera dama

stara 20—30 let želi znanja z gospodom starim 28 let. — Le resne ponudbe s polnim neslo- vom je poslati na upravo »Sl. Naroda« pod »Bodi odkrito 1915« na upravo »Slov. Nar.«.

Dijaka iz boljše hiše

sprejemem na hrano in stanov- vanje. — Ponudbe pod »Dijak 1847« na upravo »Slov. Nar.«.

Dobro žensko moč

sprejemem za v trgovino. — Ljubljana, Karlovska cesta 4. 1919

Sprejemem poštenega in pridnega vajenca za slaščičarsko obrt. — Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 1914

Vpokojenec

star 50 let, več slovenskega in nemškega jezika, dober računar — išče službo čuvaja ali skla- diščnika. — Ponudbe na upra- vo »Slov. Naroda« pod »Vpo- kojenc/1896«.

Lepa zračna soba

z električno razsvetljavo v Rož- ni dolini se odda gospodu, ev- tudi s hrano. — Ponudbe pod »Zračna/1892« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje

večje sobe ali dveh sob s kuhin- jo išče mirno, snažna in ves- dan odsotna stranka. — Po- nudbe pod »Stanovanje/1870« na upravo »Slov. Naroda«.

Spalnica

iz mehkega lesa, kompletna, skoro nova, radi selitve takoj naprodaj. — Ponudbe pod »Spalnica/1891« na upravo »Sl. Naroda«.

Klavir

dobro ohranjen, lep glas — ra- di pomanjkanja prostora takoj naprodaj. — Ponudbe na upra- vo »Slov. Naroda« pod »Ugod- na cena/1906«.

Prazno sobo

s souporabo kuhinje išče za- konski par brez otrok za me- sec oktober. — Ponudbe pod »Oktober/1905« na upravo »Sl. Naroda«.

Svečana premijera!

Danes v soboto ob 9 zvečer

Jutri v nedeljo 3, 1/2 5, 6, 1/2 8, 9

Bruno Kastner

Grete Reinwald

ZMAGA MLADOSTI

Prekrasni ljubavni salonski vefelfilm po znanem romanu slovite

Hedwig Courts - Mahler

„Die Assmans“

Danes v soboto ob 4 in pol 8

Veliki senzacionalni film „VULKAN“

RICARDO CORTEZ — BEBÉ DANIELS

Izven programa: Letalski miting v Ljubljani

Elitni Kino Matica

Telefon 2124

Za obilne dokaze srčnega sočutja ob priliki težke izgube našega soproga, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Roberta Moskovića

izrekamo tem potom vsem, ki so nam stali v teh težkih urah ob strani, najtoplejšo zahvalo.

Elza, Matilda in rodbina Feliks Mosković.

1920

ZADRUŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z. v LJUBLJANI.

Podeljuje vsakovrtno kredite, eskontira menice, inka- sira fakture ter izvršuje razen deviznih in valutnih vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema hranilne vloge na knjižice ali v tekočem računu ter jih obrestuje po dogovoru najugodnejše.

Kot pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije vodi poseben oddelček za njih prodajo, poleg tega prodaja tudi srečke Ratne štete na obroke pod zelo ugodnimi pogoji

Knjigovodinja,

starejša moč z dolgoletno prakso, samostojna bilancistka, **išče** primernege mesta. Ponudbe na upravo lista pod šifro „Knjigovodstvo“.

Popolnoma suha, lepa

BUKOVA DRVA

v polenih ali razžagana, kakor tuji mehka drva dobavlja tvrdka **ARATOR d. d.**, Dunajska c. 50 v vsaki množini od 1 m³ naprej. Dostavija tudi na dom. Telefon 2546.

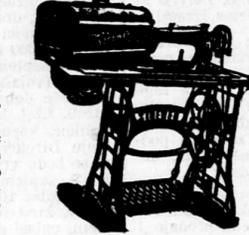
Za dom!

Za šivilje, krojače, čevljarje itd. najbolj priporočljiv je le

STOEWER šivalni stroj

Le ta Vam poleg šivanja entla (obšiva), veze (šitka), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega preminjanja plošč in drugo je stroj v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. Poleg vseh prednosti, ki jih zavzema šivalni stroj STOEWER, je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in oglejte si to izrednost pri **Lud. Baraga**, Ljubljana, Selenburgova 6/1.

Brezplačen pouk v vezenju, tabi aparatov itd. — Ugodni plačilni pogoji. — 15letno jamstvo.

Po znižani ceni.

Dvokolesa, motorji, vsakovrstni otroški vozički, namestni deli in pnevmatika. Poseben oddelek za popolno popravilo, emajljanje in doniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke — Ceniki franco.

Jribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4 45 L

Obiščite

Graški velesejem

3.—11. septembra 1927

RADIO

aparati in vsi sestavni deli slovith svetovnih fabrikato, s katerimi morete ob istem času poslušati koncerte, opere in predavanja iz vsega sveta. Cena aparatom od Din 800—2500 za 1—8 svetiljk. Aho jih sami sestavite, je cena polovična. (Za uspeh se izda pismena garancija). Z dovoljno garancijo tudi na obroke. Zahtevajte ilustrirani brezplačni cenovnik R. 5 (novo izdanje)

Telefon **Inž. Djordje Blažek** 41—85. Prva specialna fabrika i trgovina za radio aparate i dijelove. **BERLIN S. W. 11** **BEOGRAD** Bernburgerstr. Jakičeva 11, Topličin Venac 4.

Gospodinjska šola

čč. ss. dominikank na Dunaju (Wien) XIII/5, Hacking, Schlossberggasse 15

s pravico javnosti. V lepi, zdravi legi zunaj velikega mesta, moderno higienično urejeno. Na vseh toriških gospodinjstva temeljit praktičen in teoretičen poduk. Specialne prospekte daje ravateljstvo. 1851

Vsem fotoamaterjem!

Gaslicht bromidni papir

„Autona“ originalni samotonojoči papir specialno angleške kakovosti in znamke. Poskusite, pa se boste zagotovo tudi Vi uvrstili med navdušene pristaše te znamke. Zahtevajte od svojih trgovcev s foto-potrebščiniami obširne brošure.

Zastopnike

in zastopnice za prodaja srečk na obroke išče Bančna poslovavnica Bezjak, Maribor. Gosposka ulica 25. 77/L

Strojni ključavničar

vajen vsakoga dela — išče stalno službo v trgovini na deželi — Ponudbe pod «Prodajalka/1898» na upravo «Slov. Naroda».

Prodajalka

izurjena v mešani stroki — išče službo v trgovini na deželi — Ponudbe pod «Prodajalka/1898» na upravo «Slov. Naroda».

Prodajalka

dobro moč — se sprejme. — M. Berdajs, trgovina z mešanin: blagom in semeni, Maribor. Hrana in stanovanje v hiši. 1863

Dva dijaka (-inji)

v bližini Vrtače sprejme boljše uradniška družina na stanovanje in hrano. — Ponudbe pod «September/1889» na upravo «Slov. Naroda».

Kyffhäuser-Technikum FRANKENHAUSEN (Nemčija, 22.)

vsota za strojno in avtomatsko gradnjo Elektrotehnični oddelek za poizvedstvo strojeznih del.

L. Mikuš Ljubljana, Mestni trg 15

priloga svojo delovno in solistično ter sprejemalnih palic. Pogovora se izvršujejo točno in solidno.

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana, Dunajska cesta 15 in Gosposvska cesta 2 (dvorišče kavarne «Evropa»).

Se priporoča. — Izvršitev točno, cene zmerne. 72/L

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57 priporoča najboljši tambure žice, skoje varjature ostale potrebščine za vsa glasbala. Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenik franco.

Objava.

Ministrstvo financ generalna direkcija poreza je z rešenjem z dne 24. junija 1927 broj 62219 dovolilo, da se delnice delniške družbe „Narodna tiskarna“ v Ljubljani, izdane dne 1. marca 1873 v 500 komadih po 100 gld. a. v. in glaseče se na ime, zamenjajo za nove delnice v dinarski veljavi po 50 Din ter da se te nove delnice glasijo na imena sedanjih lastnikov.

Imetniki označenih delnic se zategadelj pozivljejo, naj položijo proti potrdilu plašče svojih delnic brez kuponskih pol do 10. septembra 1927 pri blagajni „Narodne tiskarne“ v Ljubljani, Knaflova ul. št. 5, ter obenem sporočijo imena, ki naj se vpišejo na nove delnice.

Nove delnice bodo po zakonito izvršenem zigosanju lastnikom na razpolago pri prej imenovani blagajni.

Delnice, ki se predlože po 10. septembru 1927, se bodo zamenjale tudi kasneje, toda to le proti povračilu vseh stroškov, ki nastanejo „Narodni tiskarni“ za naknadno zigosanje novih delnic.

V Ljubljani, 16. avgusta 1927.

Upravni svet „Narodne tiskarne“ d. d.

Zastore, posteljna pregrinjala perilo, monograme, obleke l. dr.

veze najfinije in najcenejše

mehanično umetno vezenje

Matek & Mikeš

Ljubljana, Da Imatinova ulica 13

Entianje, ažuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

Dunajski velesejem

(Wien, Messe)

4. — 11. septembra 1927

Posebne prireditve:

Belgijska razstava. Italijanska razstava. Sovjetskoruska razstava. Japonska razstava. Tehniške novosti in iznajdbe. — Semeni hotelskih potrebščin. Reklamna razstava. Semeni za radio. Dunajski salon kožuhovinaste mode.

Brez vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom prost prestop meje v Avstrijo! Madžarski prehodni vizum se dobi proti vpogledu sejmških izkazov na meji.

Precejšnje vozarinske ugodnosti na ugoslovanskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadrani in v zračnem prometu.

rojasnila vseh vrst ter sejmški izkazi (po Din 40—) pri Wiener Messe, Akt-Ges., Wien VII., Messplatz 1, ter za čas Lipskega jesenskega veleseima pri poslovavnici v Leipzig, Oesterr. Me'shaus, Hainstrasse 16-18 in pri častnih zastopstvih v

Ljubljani: Avstrijski konzulat, Turški trg 4 — Zvezli za tujski promet v Sloveniji, Aleksandrova cesta 8 — Josipu Zidariu, Dunajska cesta 31.

KLIŠARNA „JUGOGRAFIKA“

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z. O. Z.

Vse vrste klišejev, črtne in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropsih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah.

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23.

Naznanjamo pretužno vest, da je naš dobrosrčni soprog, oče, brat, stric in svak

Josip Weber

posestnik in gostilničar Trbovlje-Sv. Urh št. 39

danes, 18. t. m. ob pol 6. popoldne boguvdano zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v soboto, 20. t. m. ob treh popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Zagorju.

Trbovlje - Sv. Urh, dne 18. avgusta 1927.

Justina roj. Kosem, soproga
Justi, hčerka
Franc Weber, brat
in vsi drugi žalujoči ostali.

1913

Originalne potrebščine za Opalograph. Reservat in fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gestner Cyklostil. **Lud. Baraga** LJUBLJANA Selenburgova 6 Telef. 2986

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopu).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjudimi in krediti vsake vrste, eskompt in inkasno menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd. Brzojavke: Kredit, Ljubljana. Telefon št. 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806